

Ikt. sz.: FFB-42/36-4/2023.

FFB-18/2023. sz. ülés
(FFB-31/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Fenntartható Fejlődés Bizottságának**
2023. november 28-án, kedden, 10 óra 31 perckor
az Országház Herman Ottó termében (földszint 10.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló T/6075. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	5
<i>Andréka Tamás hozzászólása</i>	5
<i>Határozathozatalok</i>	7
<i>A fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló T/6070. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	7
<i>Lóga Máté hozzászólása</i>	7
<i>Határozathozatalok</i>	8
<i>A területfejlesztésről szóló T/6071. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	8
<i>Mayer Gábor hozzászólása</i>	9
<i>Határozathozatalok</i>	10
<i>A kiegészített üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) OGY határozat módosításáról szóló H/6078. számú határozati javaslat</i>	
<i>(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	10
<i>Steiner Attila hozzászólása</i>	10
<i>Kérdés, hozzászólás</i>	12
<i>Steiner Attila válasza</i>	12
<i>Határozathozatalok</i>	13
<i>Lantos Csaba energiaügyi miniszter meghallgatása</i>	
<i>(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)</i>	14
<i>Lantos Csaba tájékoztatója</i>	14
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	19
<i>Lantos Csaba válasza</i>	30
<i>Egyebek</i>	36
<i>Az ülés berekesztése</i>	36

Napirendi javaslat

1. Egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6075. szám)
(Kormány - agrárminiszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. A fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6070. szám)
(Kormány - gazdaságfejlesztési miniszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
3. A területfejlesztésről szóló törvényjavaslat (T/6071. szám)
(Kormány - területfejlesztési miniszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
Nemzetiségi napirendi pont!
4. A kiegészített üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) OGY határozat módosításáról szóló határozati javaslat (H/6078. szám)
(Kormány - energiaügyi miniszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)

12.00 órától:

5. Lantos Csaba energiaügyi miniszter meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
6. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Bencsik János (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szabó Rebeka (Párbeszéd), a bizottság alelnöke

Becsó Zsolt (Fidesz)
Dr. Ferencz Orsolya (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Harrach Péter (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Varga Gábor (Fidesz) távozása után Bencsik Jánosnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Hatvani Szabolcs bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Andréka Tamás államtitkár (Agrárminisztérium)
Lóga Máté államtitkár (Gazdaságfejlesztési Minisztérium)
Mayer Gábor államtitkár (Területfejlesztési Minisztérium)
Steiner Attila államtitkár (Energiaügyi Minisztérium)
Lantos Csaba energiaügyi miniszter
Bakos Bernadett (LMP) országgyűlési képviselő
Szabó Timea (Párbeszéd) országgyűlési képviselő

Megjelentek

Dr. Jasinka Anita osztályvezető (Agrárminisztérium)
Dr. Koncz Zsófia miniszterhelyettes (Energiaügyi Minisztérium)
Dr. Raisz Anikó államtitkár (Energiaügyi Minisztérium)
V. Németh Zsolt államtitkár (Energiaügyi Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 31 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat. Keresztes László Lóránt elnök úr jelezte, hogy megbetegedett, ezért nem tud részt venni a bizottsági ülésen. Arra kért, hogy a mai ülésünket vezessem le. Előzetesen jelezte azt is, hogy a tárgysorozatba vételi kérelmek napirendre vételétől eltekint ő is, illetve ha jól emlékszem, Tordai Bence képviselőtársunk is, tehát a tárgysorozatba vételi kérelmekről nem fogunk tárgyalni, viszont van négy részletes vita, amit meg kell tárgyalnunk, és azt követően 12 órától Lantos Csaba miniszter úr éves meghallgatására kerül sor. Jelezni szeretném, hogy a mai ülésünkön Varga Gábort én fogom helyettesíteni.

Tisztelettel kérdezem képviselőtársaimat, hogy a kézhez kapott napirendi javaslattal kapcsolatosan van-e valakinek kérdése, észrevétele. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nincs, szavazásra teszem fel a mai bizottsági ülésünk napirendjét. Aki támogatja, az jelezze! *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy egyhangú igen szavazattal a bizottság a mai napirendi javaslatot elfogadta.

Egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló T/6075. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Első napirendi pontunk az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat. Tisztelettel köszöntöm Andréka Tamás államtitkár urat, illetve dr. Jasinka Anita osztályvezető asszonyt. Megkérem államtitkár urat, hogy a hárszabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelmények vizsgálatát segítő pár szóban foglalja össze az előterjesztés benyújtásának indokait és szabályozási megoldásait. Köszönöm.

Andréka Tamás hozzászólása

ANDRÉKA TAMÁS államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, alelnök úr. Tisztelettel köszöntök mindenkit. A törvényjavaslat 24 törvény módosítására irányul. Lehet azt mondani, hogy egy klasszikus salátatörvényről van szó, amelyek az agrárminiszter feladatkörét érintő kérdéseket kívánják szabályozni.

Talán ami a bizottság feladatkörét illetően említésre méltó, ezek közül kiemelendő a földvédelmi szabályozást érintő módosítás, ahol egyrészt a termőföldek mennyiségi védelme érdekében az öntözhető területek vonatkozásában egy jelentős szigorítást tartalmaz a törvényjavaslat, amely szerint azoknak a területeknek, amelyek öntözhetőek, tehát úgynevezett öntözési körzet működési területéhez tartoznak, a más célra való hasznosítása, tehát a nem mezőgazdasági célú hasznosítása korlátozásra kerül annak érdekében, hogy hosszú távon ezeknek a területeknek a megőrzése biztosított legyen. *(Szabó Rebeka megérkezik a bizottság ülésére.)*

Emellett a földek mennyiségi védelmét segíti a földvédelmi járulék, illetve a földvédelmi bírság jelentős megemlése. Itt fontos azt megemlíteni, hogy ezek tíz éve változatlan szinten voltak; a kormány most háromszoros emelésre tesz javaslatot a törvényjavaslattal. Ez alapvetően azt kívánja ösztönözni, hogy amikor termőföld igénybevétele kerül sor, akkor a beruházó mérlegelje esetlegesen más, barnamezős területek potenciális alkalmazhatóságát; és ezt a mérlegelést erőteljesen orientálja az, hogyha zöldmezős, tehát földet igénybevevő beruházásról van szó, annak az extra költségeit kell viselni.

A mezőgazdasági időjárási károk enyhítését szabályozó törvény módosítását az a cél vezérli, hogy a kárenyhítési rendszerbe az Európai Unió vidékfejlesztési forrásai is bevonhatóak legyenek. Ez egy nagy lehetőség mind a gazdálkodók számára, mind az államháztartás számára is. A tavalyi év megmutatta, hogy egy országos aszály milyen jelentős kárt tud okozni és ennek milyen jelentős költségvetési hatása keletkezik.

Ennek a megosztása érdekében teszünk javaslatot arra, hogy a vidékfejlesztési programból is becsatornázásra kerülhessenek a kárenyhítési alapba pénzügyi források, nevezetesen az eddigi rendszerben amennyi a gazdálkodói befizetés volt, annyit tett mellé a központi költségvetés. Ez most úgy bővül, hogy 3 forint gazdálkodói befizetés mellé 7 forint európai uniós pénz kerül megállapításra és emellett ugyanolyan mennyiségű, tehát 3 forintos költségvetési hozzájárulás. Ez több mint a duplájára tudja emelni a kárenyhítési alap potenciálisan rendelkezésre álló forrásait. És amit még itt érdemes megjegyezni, hogy ez alapként működik, tehát a termelői befizetések nagysága és nem a ténylegesen kifizetett kárösszeg az, amit ez az uniós pénzügyi keret igénybe tud venni. Tehát függetlenül attól, hogy az adott évben nem került kifizetésre, ez alapként működik és a következő évre átvihető pénzt fog megjeleníteni.

A földforgalmi törvény módosítását érdemes még megemlíteni. Itt új elemként egyfajta kísérletként hoztuk be a rizstelepek eltérő szabályozását, egy kedvezményes jogszabályi környezetet biztosítva számukra, amellyel ezeknek a hosszú távú megőrzését és egységben való kezelését kívánjuk szolgálni. Azért mondtam, hogy ez egyfajta jogi kísérlet, mert ha ez a gyakorlatban beválik, akkor nagyobb léptékben, általában az öntözhető területeknél is tudjuk ezt alkalmazni.

Miért fontos ez? Azért, mert ezek olyan nagy költségigényű beruházással létrejövő gazdálkodási formák, ahol akár évtizedes megtérüléssel számol a gazdálkodó, és biztosítani szükséges, hogy ezen időszak alatt az az ő rendelkezésére álljon, tehát ami investíciót ő ott végrehajtott, az nemcsak hogy pénzügyileg meg tudjon térülni számára, hanem utána tartósan is az ő gazdálkodását tudja hatékonyabbá tenni, illetve biztosítani.

Talán említést érdemel még az illetéktörvény módosítása, amelyik a vagyonszerzési, tehát a földvásárlási eset során fizetendő illeték alól mentesíti azt az erdőt vásárló tulajdonost, aki azt az erdőterületet erdőbirtokossági társulat számára adja át művelésre. Ezzel a társult erdőgazdálkodásnak ezt a formáját kívánjuk segíteni, biztosítani, mivel ez a tulajdonosi szemléleten alapuló erdőgazdálkodás egyik legrégebbi és kívánatos formája.

Még az erdőtvényt érintő módosítás, ami a bizottság elé tartozik, az erdő látogatásának korlátozása vadászat esetében. A közelmúltban sajtóvisszhangja is volt egy ilyen erdőlezárásnak, ami az országos Kéktúra útvonalát érintette. Hosszabb időre kívánta volna ott a vadászatra jogosult az erdő látogatását korlátozni. Az ilyenek megakadályozása érdekében rögzítjük, hogy társas vadászat esetében a vadászat megelőző naptól a vadászat napjának végéig lehet lezárni az erdőt. Egyéni vadászat esetében pedig délután 4 órától másnap reggel 9 óráig, azonban ez utóbbi esetben, tehát egyéni vadászat esetében a lezárást nem érintheti a kijelölt turistaútvonalakat, tehát ott nem lehet az erdő látogatását erre hivatkozással korlátozni, tehát azon a területen egyéni vadászatot sem lehet végrehajtani.

A törvényjavaslat tartalmaz még egy viszonylag terjedelmes módosítást a halgazdálkodási törvény vonatkozásában. Erről csak nagyon röviden annyit szeretnék elmondani, hogy itt a MOHOSZ kezdeményezésére született módosításokat olvashatjuk. Tehát ez a társadalmi szervezettel leegyeztetve, illetve az ő javaslatukra került a törvényjavaslatba; alapvetően a digitalizációra való átállást kívánja szolgálni,

tehát a különböző nyilvántartások, amiket mind a halgazdálkodásra jogosultnak, mind akár a horgásznak vezetnie kell, hogyan digitalizálhatóak a jövőre nézve, hogyan léphetünk itt át egy következő évtizedbe. Nagyon röviden ezeket szerettem volna elmondani.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni a részletes vita e szakaszában. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Köszönjük szépen az előterjesztést. A részletes vita ezen szakaszát lezárom.

Képviselői módosító indítványt a bizottsághoz nem nyújtottak be, illetve bizottsági módosító javaslat benyújtására sem érkezett előzetes javaslat, így megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben a bizottságunk dönt a részletes vita lezárásáról, illetve a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról.

Felhívom képviselőtársaim figyelmét, hogy a részletes vitát lezáró bizottsági jelentés elfogadása során a törvényjavaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak való megfeleléséről is döntünk. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy lezárják-e a részletes vitát. Aki igen, az jelezze kézfeltartással! *(Szavazás.)* 6 igen szavazattal a bizottság a részletes vitát lezárta.

Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja és benyújtja-e a részletes vitáról szóló jelentést. Kérem a szavazást! *(Szavazás.)* 5 igen szavazat. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 1 tartózkodással a bizottság a részletes vitáról szóló jelentést elfogadta. Köszönöm szépen államtitkár úrnak és osztályvezető asszonynak a személyes jelenlétét. A napirendi pontot lezárjuk.

A fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló T/6070. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

A 2. napirendi pont a fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat. Köszöntöm az előterjesztő Gazdaságfejlesztési Minisztérium képviseletében Lóga Máté államtitkár urat és munkatársait, és megkérem államtitkár urat, hogy a határozati házszabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelmények vizsgálatát segítő foglalja össze az előterjesztés benyújtásának indokait és szabályozási megoldásait.

Lóga Máté hozzászólása

LÓGA MÁTÉ államtitkár (Gazdaságfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen a szót. Alapvetően egy olyan törvénytervezetről van szó, amely európai uniós irányelvek hazai átültetését szolgálja. Maga az EU-s irányelv egyébként egy későbbi bevezetést is lehetővé tette, ugyanakkor a Gazdaságfejlesztési Minisztériumnak az az álláspontja, hogy az egyes gazdasági intézkedések hatására egy olyan átalakulásról van szó a vállalkozások tekintetében, tehát egy fenntarthatósági célú átalakulás zajlik jelenleg világszerte, és kifejezetten Európában, illetve az Egyesült Államokban, hogy ebben az átalakulásban Magyarországnak élen kell járnia. Ezért ki kell alakítani azt a környezetet, amiben a vállalatok a következő időszakban versenyképesebbek tudnak lenni, és a finanszírozóik számára azokat az információkat, amelyek alátámasztják az egyes vállalatok fenntarthatósági célú működését, megfelelően biztosítani tudják.

Nem ma kezdődött ez a fenntarthatósági célú átállás. Ezzel kapcsolatban már jóval korábban voltak különböző törekvések, ide értve például a különböző banki tőkekönnyítéseket vagy egyéb más kormányzati beavatkozásokat, most nem sorolnám fel egyesével. Ennek a törvénynek az a célja, hogy ezeket egy keretrendszerbe sorolva a nyilvánosság számára is transzparensen, illetve a vállalkozások számára is közérthetővé tudja tenni, így tisztázva azt, hogy mely vállalatoknak milyen kötelezettségei lesznek annak során, amikor egy zöldátálláson mennek keresztül.

Tisztázva van a törvénytervezetben az is, hogy azok a kötelező érvényű szabályok, amiket egyébként alkalmazni kell elsősorban a nagyvállalatokra, kiváltképp a tőzsdén jegyzett vállalatokra, az ő esetükben milyen további intézkedésekre van szükség, milyen további közzétételi kötelezettségek fogják őket illetni. Valamint a törvénytervezet arról is szól, hogy milyen intézményi infrastruktúra mellett kívánjuk ezt a zöldátállást minél gyorsabban és sikeresebben lebonyolítani.

Azt gondolom, hogy összességében maga a törvénytervezet a vállalatok számára egy jelentős versenyelőnyt fog biztosítani; sokkal gyorsabban tud a magyar kkv- és nagyvállalati kör átállni egy fenntartható működésre, és amikor ténylegesen elindul az a verseny, amit az Unió 2024-25-re datál, akkor a magyar vállalatok ebből sikeresebben és gyorsabban fognak majd előrelépni. Köszönöm szépen.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen az összefoglalót, államtitkár úr.

Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni a részletes vita e szakaszában. *(Nincs ilyen jelzés.)* Hozzászólási szándékot nem látok. A részletes vita ezen szakaszát lezárom. Képviselői módosító indítványt nem nyújtottak be, illetve bizottsági módosító javaslat benyújtására sem érkezett előzetes javaslat.

Így megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben bizottságunk dönt a részletes vita lezárásáról, valamint a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Felhívom képviselőtársaim figyelmét, hogy a részletes vitát lezáró bizottsági jelentés elfogadása során a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltak való megfeleléséről is döntünk.

Kérdezem a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. Szavazás következik. *(Szavazás.)* 6 egybehangzó igen szavazattal a részletes vita lezárásra került. Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e és benyújtja-e a részletes vitáról szóló jelentést. Aki elfogadja, az jelezze kézfeltartással! *(Szavazás.)* 5 igen szavazat. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 1 tartózkodással a bizottság elfogadta és benyújtja a részletes vitáról szóló jelentést. Ezzel megállapítom, hogy a második napirendi pontunk is lezárható. Államtitkár úrnak és munkatársainknak köszönjük a személyes jelenléteket.

A területfejlesztésről szóló T/6071. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Rátérünk a harmadik napirendi pontra, ami a területfejlesztésről szóló T/6071. számú törvényjavaslat részletes vitájának kapcsolódó bizottságként történő lefolytatása. Megnyitom a részletes vita első szakaszát, a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát.

Köszöntöm az előterjesztő területfejlesztési miniszter képviselőjében Mayer Gábor államtitkár urat, és megkérem, hogy a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelmények vizsgálatát segítő pár szóban foglalja össze

az előterjesztés benyújtásának indokait és szabályozási megoldásait. Államtitkár úré a szó.

Mayer Gábor hozzászólása

MAYER GÁBOR államtitkár (Területfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Alelnök Úr! Alelnök Asszony! A törvényjavaslat az 1996-os területfejlesztési törvény megújítása, illetve új keretek közé helyezése, amelynek az indokoltsága mögött az a szakpolitikai tudatosság, illetve felismerés áll, hogy az elmúlt 12 évben Magyarország gazdasága, illetve társadalma minden mutató tekintetében jelentőset fejlődött. Ugyanakkor ez a fejlődés olyan módon ment végbe, hogy azok a területi különbségek, amelyek Magyarországot régről jellemzik - részben a periférikus, részben a centrális térségek, részben a városi, részben a vidéki térségek különbözőségeit mutatva -, nem csökkentek jelentősen, tehát előrelépés mindenhol történt, de a különbözőségek megmaradtak.

És azon felismerés kapcsán, hogy a jelenlegi területfejlesztési szabályrendszer, amely befolyásolja, keretek közé helyezi a fejlesztéspolitika ide vonatkozó szereplőit, illetve intézményi és eljárási kereteit, nem elég hatékony abban, hogy ezeket a területi különbségeket csökkentse, mi azt a javaslatot tesszük ebben a törvényjavaslatban, amely ezt az intézményi és eszközrendszert egy e tekintetben hatékonyabb irányba tudja állítani azzal, hogy elismerjük és megtartjuk a régi területfejlesztési törvény erőnyeit és azokat az eszközöket, amelyek a vármegyék számára rendelkezésre állnak a területfejlesztési programok megvalósításában. Jellemzően a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program megvalósításának a feladatkörét nem változtatjuk, tehát a vármegyék szerepét, a vármegyei munkaszervezetek, a helyenként létező ügynökségek feladatkörét a törvény nem érinti, ugyanakkor egy olyan, részben szakmai fogalomrendszerbeli módosítás is történik a területfejlesztési törvényben, ami lehetőséget teremt a közigazgatási határokon, a vármegyehatárokon átnyúló, illetve a településhatárokon átnyúló fejlesztési programok megvalósítására. Ezt mi a törvényben az együtt kezelendő térségek fogalmkörével jellemeztük.

Ezek az együtt kezelendő térségek olyan, jellemzően a közigazgatási határokon is átnyúló területi egységek, amelyek gazdasági problémájuknál, társadalmi identitásuknál fogva hasonló programokkal fejlesztendőek és fejleszthetőek, amelyek több települést, több járást érintenek, és sok esetben több vármegyét is érintenek. Ezeknek a programoknak a megvalósítása - vagy az ilyen programoknak a megvalósítása - a jelenlegi európai uniós fejlesztéspolitikai keretek között most nem lehetséges, hiszen azok a vármegyei programokban valósulnak meg.

A mi javaslatunk az, hogy a központi koordináció mellett működő területfejlesztési szolgálatnál, amely a vármegyei apparátus mellett működve, azt kiegészítve, azzal szorosan együttműködve a vármegyei székhelyeken kerül felállításra, kidolgozásra kerülnek ezen együtt kezelendő térségek fejlesztési programjai, és ott azonosításra kerülnek azok a fejlesztési feladatok, amelyek kifejezetten az azon a területen belüli specifikus igényekre tudnak reagálni.

Ezzel szeretnénk rámutatni arra a problémára is, hogy az országos szinten, általános feltételrendszerrel működő pályázati konstrukciók nem tudnak kellő megalapozottságú válaszokat adni a térségspecifikus problémákra, hiszen teljesen más feladatokat kell egy nagyvárosi agglomerációs térségben megoldani, mint egy határ menti, periférikus, leszakadó, elnéptelenedő területen. Erre kíván és tud az új területfejlesztési törvény által felvázolt keretrendszer választ adni. Köszönöm szépen.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni a részletes vita e szakaszában. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. A részletes vita ezen szakaszát lezárom. Képviselői módosító indítványt nem nyújtottak be, illetve bizottsági módosító javaslat benyújtására sem érkezett előzetes javaslat.

Így megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben bizottságunk dönt a részletes vita lezárásáról, továbbá a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Felhívom képviselőtársaim figyelmét, hogy a részletes vitát lezáró bizottsági jelentés elfogadása során a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltak való megfeleléséről is döntünk.

Kérdezem a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. *(Szavazás.)* 6 igen szavazattal a részletes vita lezárásra került. Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e és benyújtja-e a részletes vitáról szóló jelentést. Szavazás következik. *(Szavazás.)* 5 igen szavazat. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 1 tartózkodással és 5 igen szavazattal a bizottság elfogadta és benyújtja a részletes vitáról szóló jelentést. Ezzel megállapítom, hogy a harmadik napirendi pont tárgyalásának végére értünk. Államtitkár úrnak és kollegáinak köszönjük a személyes jelenléteket.

A negyedik napirendi pontunk tárgyalásához meg kell várjuk az Energiaügyi Minisztérium képviselőit, akik még nem érkeztek meg, mert a Gazdasági Bizottság ülésén is szolgálatot kell teljesíteniük. Addig, amíg megérkezik államtitkár úr és a kollégái, szünetet rendelék el.

(Szünet: 10.57 - 11.13)

A kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) OGY határozat módosításáról szóló H/6078. számú határozati javaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

BENCsik JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Következik a 4. napirendi pont megtárgyalása, a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) országgyűlési határozat módosításáról szóló H/6078. számú határozati javaslat részletes vitájának kapcsolódó bizottságként történő lefolytatása.

Megnyitom a részletes vita első szakaszát, a határozati javaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Köszöntöm az előterjesztő Energiaügyi Minisztérium képviseletében Steiner Attila államtitkár urat, valamint munkatársait, és megkérem államtitkár urat, hogy a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelmények vizsgálatát segítő foglalja össze az előterjesztés benyújtásának indokait és szabályozási hatásait. Államtitkár úré a szó.

Steiner Attila hozzászólása

STEINER ATTILA államtitkár (Energiaügyi Minisztérium): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a tisztelt képviselő hölgyeket és urakat. Engedjék meg, hogy röviden összefoglaljam, hogy miről is szól ez a javaslat. A nukleáris energia alapvetően nagyon fontos eleme a magyar energiamixnek. A villamos energia tekintetében a hazánkban előállított villamos energiának közel 50 százalékát a Paksi Atomerőműben termeljük, úgyhogy természetesen annak érdekében, hogy rendelkezésre álljon ez a mennyiségű villamos energia, ez megfizethető áron álljon rendelkezésre és a fenntarthatósági szempontok kapcsán a

nukleáris energia előnyeit tudjuk élvezni, ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy minden keret meglegyen ahhoz, hogy a nukleáris energiát megbízhatóan, a nukleáris biztonság legmagasabb szintje mellett igénybe tudjuk venni.

Ez a javaslat alapvetően a kiegészített fűtőelemekről és a nukleáris hulladékok elhelyezéséről szóló főbb irányelveket tartalmazza. Alapvetően öt évente van szükség frissíteni ezt a keretdokumentumot, ezt az úgynevezett nemzeti politikát, viszont úgy látjuk, hogy az elmúlt időszakban - 2020-ban frissítettük amúgy legutoljára ezt a dokumentumot - olyan érdemi változások történtek Magyarországon, amik indokoltá teszik azt, hogy ezt a frissítést újra megtegyük. Hadd emeljek ki négy olyan pontot, hogy mi indokolja ezt a frissítést!

Egyrészt a Paksi Atomerőmű üzemidő-hosszabbítása kapcsán az Országgyűlés is egyetértett azzal, hogy megvizsgáljuk, hogy akár 20 évvel is ki lehessen tolni a most működő atomerőmű üzemidejét. A jelenlegi adatok alapján azt látjuk, hogy erre reális esély van, de természetesen meg kell várni majd a részletes elemzéseket, műszaki elemzéseket, biztonsági elemzéseket, és mindezek fényében tud majd az Atomenergia Hivatal dönteni, hogy milyen engedélyt ad ki, de ez akkor plusz 20 év üzemidőt jelent, ami értelemszerűen a kiegészített fűtőelemek elhelyezésére is nagyban hatással van, úgyhogy ilyen szempontból át kell gondolni a kiegészített fűtőelemekkel kapcsolatos intézkedéseinket.

Fontos előrelépés 2020 óta, hogy a Paks II. atomerőmű is létesítési engedélyhez jutott, és a blokkokkal kapcsolatos építési munkák elkezdődtek. A talajkiemelés már folyik a helyszínen, és értelemszerűen fel kell készülni arra, hogy majd ebből az erőműből is lesznek kiegészített fűtőelemek. Tekintettel arra, hogy azért itt hosszú távú beruházásokról beszélünk, ezeket a tervezéseket már idejében el kell kezdeni, és indokolt, hogy ha erre már van egy engedélye a Paks II.-nek, akkor erre reflektáljunk a kiegészített fűtőelemek politikájával is.

Fontos fejlemény volt, hogy az Országos Atomenergia Hivatal státusza is megváltozott, egy önálló szabályozó szervvé vált az Atomenergia Hivatal, vagyis közvetlenül a parlamentnek tartozik elszámolással, és ezek a változások még nem tükröződtek a korábbi nemzeti politikában.

Negyedik pontként pedig azt szeretném kiemelni, hogy a kiegészített fűtőelemek politikáját és gyakorlatát vizsgáló nemzetközi misszió érkezett Magyarországra 2022-ben, az úgynevezett Artemis-misszió. Ez a misszió áttekintette a hazai kiegészített fűtőelemek kezelésével kapcsolatos gyakorlatot, és több területen is jó gyakorlatnak, követendő jó gyakorlatnak minősítette a magyar gyakorlatot, különös tekintettel a kis és közepes aktivitású hulladékok kezelése kapcsán. Azonban természetesen meg is fogalmazott pár javaslatot, hogy hogyan lehetne még inkább fejleszteni a magyar gyakorlatot, és erre is szerettünk volna már reflektálni ebben az új keretdokumentumban.

Fontos változás még, amire javaslatot tesz a dokumentum, hogy természetesen a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap befizetéseit is újra kell gondolni, ha hosszabb üzemidőről van szó, ugyanis akkor több hulladék keletkezik, és értelemszerűen a Paks II.-es blokkoknak is egy idő után majd hozzájárulást kell fizetniük, úgyhogy már meg is teremtenénk arra a lehetőséget, hogy eseti alappal, esetileg már most is befizethessen ebbe a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapba a Paks II. atomerőmű.

Illetve nagyon fontosnak tartjuk a költségek szem előtt tartását, és nagyon komolyan meg kell vizsgálni azt, hogy Magyarországon a nagyon kis aktivitású radioaktív hulladékokat biztos, hogy a kis és közepes aktivitású hulladékok tárolójában kell-e tárolnunk, vagy követjük azt a nemzetközi gyakorlatot, hogy ezekre egy külön létesítményt hozunk létre, ami egy sokkal olcsóbb megoldást jelenthet ezen hulladékok kezelésére.

Emellett pedig természetesen az üzemidő-hosszabbítás miatt a kiégett kazetták átmeneti tárolójának a kérdését is felül kell vizsgálnunk, mert több hulladékot kell majd átmenetileg tárolni. Én azt gondolom, hogy ez is egy nagyon fontos pont, aminek az előkészítő munkáival mihamarabb el kellene kezdenünk foglalkozni, és ehhez viszont szükségünk van arra a mandátumra, hogy ezek a munkák ténylegesen megkezdődhessenek.

Én úgy látom, hogy ha ezeket a módosításokat átültetjük, akkor ténylegesen a mostani nagy stratégiai projektjeink, a Paks I., illetve a Paks II. kapcsán, továbbá az Artemis-misszióban megfogalmazott javaslatokat úgy át tudjuk ültetni, hogy azok a jövőben is ténylegesen azt szolgálhatják, hogy Magyarországon a nukleáris hulladékokat a legmagasabb biztonsági szint mellett fogjuk tudni kezelni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen az összefoglalót, államtitkár úr. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván hozzászólni a részletes vita e szakaszában. *(Jelzésre:)* Szabó Rebeka alelnök asszonyé a szó.

Kérdés, hozzászólás

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Köszönöm a határozati javaslat bemutatását. Azt szeretném jelezni, hogy mi a Zöldek részéről már számos alkalommal elmondtuk, hogy nagyon aggályosnak tartjuk a hazai atomenergia-politikát; nagyon aggályosnak tartjuk a paksi bővítést. És azt gondolom, hogy ez a mostani javaslat ennek az egyik példája, amiben látszik, hogy egyébként mennyire nem megoldott a radioaktív hulladékok elhelyezése, egyébként nemcsak Magyarországon, ez világszerte probléma. És szerintem elég aggályos, hogy világszerte úgy használunk egy technológiát energiatermelésre, hogy gyakorlatilag nem tudjuk, hogy mit csinálunk a keletkező hulladékkal.

De ami konkrétan a részletes vitát illeti, a Párbeszéd-Zöldek-frakció két képviselőjének van egy módosító javaslata, amiben mi azt szeretnénk elérni, hogy amikor a nyilvánosság biztosításáról van szó ebben a határozati javaslatban, akkor szeretnénk, ha a hazai lakossági kapcsolattartás egy tágabb környezetben, tehát a tervezett létesítmény tágabb környezetében történne meg, mint amit önök terveznek. Mi azt szeretnénk, ha a tervezett vagy a megvalósult létesítmények legalább 20 kilométeres környezetében kellene különböző együttműködést kötni, illetve a lakosságot tájékoztatni, a lakosságot érdemben bevonni. Azt írják a határozati javaslatban, hogy a lakossági együttműködés hazai modellje világviszonylatban is elismerést vált ki.

Én nem tudom, hogy ebben mi lehet a világviszonylatos, mindenesetre mi azt gondoljuk, hogy Pécs 140 ezres lakosságának mindenképpen fontos lenne, hogy a véleményüket kifejthessék ebben a témában. Ezért nyújtottuk be ezt a módosító indítványt, úgyhogy szeretnék érdeklődni, hogy ezt fogják-e majd támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. További képviselői hozzászólásra van-e szándék? *(Nincs ilyen jelzés.)* Nem látok ilyet.

Megkérem államtitkár urat, hogy reagáljon az elhangzott kérdésre.

Steiner Attila válasza

STEINER ATTILA államtitkár (Energiaügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Én azt gondolom, hogy a nukleáris energia alkalmazása az elmúlt 70-80 évben nagyon

jól bizonyított, és az is teljesen egyértelmű, hogy a nukleáris energia alkalmazása nélkül a klímavédelmi vállalásainkat nem tudnánk teljesíteni.

Ha kiváltanánk például a gáztüzelésű technológiával az atomerőművet, akkor az évi 15-18 millió tonnás pluszkibocsátást jelentene Magyarország esetében, és akkor világviszonylatban ezt még fel kell szorozni a mennyiséggel, úgyhogy óriási hozzáadott értéke van a nukleáris energiának, már csak a klímavédelmi célok teljesítése szempontjából is.

És természetesen az ellátásbiztonság egy nagyon-nagyon fontos kérdés. A Paksi Atomerőműnek a rendelkezésre állása nagyon magas, több mint 90 százalékos, és folyamatosan, 0-24 óráig a hét minden napján termeli a villamos energiát, ami természetesen kimondottan fontos például az éjjel-nappal működő ipari fogyasztók számára, hogy ez az energia ténylegesen rendelkezésre álljon.

Mi úgy látjuk, hogy az elektrifikáció egy megállíthatatlan trend, és hazánk energiaszuverenitása szempontjából kedvező trend is, mert a több ezer kilométerről importált fosszilis üzemanyagok helyett egyre inkább a helyben előállított villamos energia fogyasztásának az aránya növekszik meg az energiamixen belül, és ehhez viszont szükség van a helyben előállított villamos energiára, magyarul az erőművekre. Ebben az egyik technológia, amire alapozunk, az a nukleáris energia, de természetesen emellett a megújuló energiák térnyerésére is számítunk, és mindez már történik is nagyon nagy ütemben Magyarországon. Most már több mint 2,5 paksnyi napelemes kapacitás van hozzákötve a hálózathoz, ami már a mai nap is villamos energiát termel, hogyha süt a nap. Úgyhogy a napsütéses órák esetén igazából a nukleáris energia és a már meglévő napelemes kapacitások 100 százalékban el tudják látni az országot.

A hulladékok kapcsán. Én javasolom képviselő asszonynak, hogy bízjon az innovációban; vannak nagyon innovatív technológiák, amik például a nukleáris hulladékok felezési idejét jelentősen tudják csökkenteni, illetve Európában is vannak olyan mélygeológiai tároló-projektek, amiknek az építése megkezdődött, és ezek megnyugtatóan fogják tudni a nukleáris hulladék kérdését is rendezni.

A módosító indítvánnyal kapcsolatban szeretnék pár szempontot kiemelni. Mi alapvetően úgy látjuk, hogy ez a módosító javaslat a társulások tagtelepüléseinek a létszámát jelentősen megnövelné, és azt alapvetően látni kell, hogy ezeknek a társulásoknak az atomtörvény alapján jelenleg nincsen döntési jogköre, hanem kizárólag tájékoztatási célú szerepet látnak el, azonban az atomtörvény alapján ezeknek a társulásoknak a létrehozása nem kötelező; nem kötelező, hogy ezek létrejöhessenek. Erről alapvetően a helyi önkormányzatok döntenek, hogy ezeket a társulásokat létre szeretnék hozni, és abban is, hogy ők hogyan alakítják ki ezeket a társulásokat, a helyi önkormányzatoknak van meghatározó szava. Úgyhogy az a javaslat, hogy ilyen döntési hatáskörrel felruházzuk ezeket a társulásokat, mi úgy látjuk, hogy alapvetően nincs összhangban a törvényi rendelkezésekkel. Illetve mi úgy látjuk, hogy helyi önkormányzati hatáskört is sértene, ha kötelező felvételt írnánk elő ezen társulások esetében bizonyos önkormányzatok felvételére. Úgyhogy alapvetően ezen szempontokat figyelembe véve mi nem támogatjuk a módosító indítványt. Köszönöm szépen.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm államtitkár úr válaszát. További észrevétel, kérdés nem lévén, a részletes vita ezen szakaszát lezárom. Képviselői módosító indítványt a bizottsághoz nem nyújtottak be. Az említett és hivatkozott módosító indítványt a Gazdasági Bizottsághoz került benyújtásra, illetve bizottság módosító javaslat benyújtására sem érkezett előzetes javaslat.

Így megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben bizottságunk dönt a részletes vita lezárásáról, továbbá a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Felhívom képviselőtársaim figyelmét, hogy a részletes vitát lezáró bizottsági jelentés elfogadása során a határozati javaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltak való megfeleléséről is döntünk.

Kérdezem a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 6 egybehangzó igen szavazattal a részletes vita lezárásra került. Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e és benyújtja-e a részletes vitáról szóló jelentést. Szavazás következik. *(Szavazás.)* 5 igen szavazat. Nem szavazat? *(Nincs ilyen jelzés.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás és 5 igen szavazat mellett a bizottság a részletes vitáról szóló jelentést elfogadta és döntött a benyújtásáról is.

Szeretném kérdezni, hogy miután kisebbségi vélemény fogalmazódott meg, kíván-e előterjesztőt állítani... *(Szabó Rebeka: Nem.)* Nem. Megállapítom, hogy ezzel a napirend lezárásra kerülhet. Tisztelettel köszönöm államtitkár úrnak a személyes jelenlétét, további jó munkát kívánok!

És ha minden igaz, akkor fél óra múlva ismételten találkozunk, és a következő, ötödik napirendi pont tárgyalására kerül sor, amelyben meghallgatjuk Lantos Csaba miniszter urat. Addig szünetet rendelék el. Köszönöm szépen.

(Szünet: 11.30 - 12.02)

Lantos Csaba energiaügyi miniszter meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Félórás szünet után folytatjuk a mai munkánkat. Következik az 5. napirendi pont, Lantos Csaba energiaügyi miniszter éves meghallgatása az országgyűlési törvény 41. §-a alapján. Tisztelettel köszöntöm Lantos Csaba miniszter urat, dr. Koncz Zsófia miniszterhelyettes asszonyt, dr. Raisz Anikó államtitkár asszonyt, Steiner Attila államtitkár urat, V. Németh Zsolt államtitkár urat és minden kedves munkatársukat.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, illetve miniszter urat, hogy nem alkalmazunk időkeretet, ha 20 percbe, 30 percbe belefér mindaz, amit szeretne nekünk elmondani az idei esztendő történéseiről, akkor erre megvan a lehetőség. Először miniszter úr fog beszámolni az elmúlt időszakban elvégzett munkájáról, majd a bizottság tagjai fogalmazhatják meg a kérdéseiket, észrevételeiket, utána a bizottságunkban nem tag képviselők is megtehetik ezt, és a miniszter úr fog végül válaszolni a felvetésekre és a kérdésekre. Miniszter úr, parancsoljon, öné a szó.

Lantos Csaba tájékoztatója

LANTOS CSABA energiaügyi miniszter: Köszönöm szépen, elnök úr. Azzal szeretném kezdeni, hogy egy év alatt, amióta én miniszter vagyok, miket értünk el. Nyilvánvalóan mindenekelőtt nem a mi munkánknak köszönhető, ha úgy tetszik, de tényszerűen igaz, hogy az energiaárak, amióta van minisztérium, azóta lecsökkentek jelentősen. Ez nagy öröm, és egyben meghatározza a munkánkat. Az már, azt gondolom, jelentős részben a mi munkánk, a kormány munkája, hogy sikerült az inflációt letörni. Ez volt ennek az évnek a gazdaságpolitikai tengelyében, és ebből kivette a részét az Energiaügyi Minisztérium is. Még tavaly decemberben volt, amikor az üzemanyag-ársapkát sikerült kivezetni, a PB-gázpalacknál, az élelmiszernél is, és idénre sikerült a téli felkészülés is, tele vannak a gáztárolóink, úgyhogy ellátásbiztonsági probléma idén télen biztosan nem lesz, mert lesz elegendő gáz.

Ami a megcélzott programunk volt, az az, hogy egyértelműen csökkenjen a gázfogyasztás Magyarországon. Több mint 15 százalékkal csökkent a gázfogyasztás az

országban. Ez közös nagy eredményünk, mind a háztartások, a lakosság, mind a vállalatok, mind az intézmények kivették belőle a részüket. Most oda jutottunk el, hogy fel tudtuk oldani azokat a korábban elrendelt intézményi korlátozásokat, amelyek a hőmérsékletre vonatkoztak, most már csak a munka törvénykönyvében foglalt szinteket kell betartani.

A fogyasztáscsökkenés a gáz tekintetében és a korszerű technológiákra való átállás nyilván egy hosszabb távú folyamat, de oda vezetett, hogy Magyarország az egyik üvegházhatásúgáz-kibocsátó bajnoknak tekinthető, amennyiben nekünk a rendszerváltás óta már 37 százalékkal csökkent az üvegházhatásúgáz-kibocsátásunk. Ez teszi lehetővé azt, hogy az energiastratégiában, a Nemzeti energia- és klímatervben az eddigi vállalást, amely arról szólt, hogy 40 százalékra fogjuk csökkenteni 2030-ra ezt az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, felemeltük 50 százalékra.

Az új cél az, hogy ezzel lényegesen hozzájáruljunk a saját mértékünkben - azért tegyük hozzá, Magyarország 0,15 százaléknyi üvegházhatásúgáz-kibocsátásért felel globálisan -, tehát ezzel az 50 százalékra emelt céllal az a célunk, hogy 0,1 százalék alá menjünk globálisan. Az egy nagy eredmény lenne, azt gondolom, és ezen dolgozunk.

Megjegyzem, hogy más, nálunk hangosabb zöldprogrammal rendelkező országok, ha úgy tetszik, például Németország, 21 százaléknál járnak. Tehát a mi 37 százalékkunkkal szemben Németország még 21 százaléknál jár.

Ennek a folyamatnak jelentős része az időjárásfüggő megújuló energiatermelés fejlődése. Van szerencsém jelenteni, hogy elértünk most, novemberben oda, hogy 5500 megawattnyi naperómű, napelem termel már áramot Magyarországon. Ezzel ott tartunk, hogy van, amikor 90 százalékban a magyar áram a naperóművekből termelt árammal van biztosítva. Általában is azt mondanám, hogy amikor a süt a nap, közben meg Paks termel, akkor mi karbonmentesen tudjuk előállítani az áramunk jelentős részét sok órán keresztül.

Ebből az 5500 megawattból 2200 megawatt háztartási méretű naperómű, és 3300 úgynevezett ipari méretű. Mind a kettő tovább folytatódik. Úgyhogy ezzel a fejlődéssel ki tudtuk tűzni azt a célt, hogy 2030-ra 21 százalék helyett 29 százalékra emeljük a megújuló részét. Azt gondolom, ez is egy nagy és fontos vállalás, amely abba az irányba hat, hogy mi igenis teljesítjük a globális felmelegedés ellen kitűzött célokat, amelyekben mi is hiszünk, és mi is részt veszünk benne.

Ha már napelem, akkor a napelem tekintetében volt egy évvel ezelőtt az a vállalás, hogy hozzá fogunk nyúlni ahhoz a szabályozáshoz, ami az éves szaldó, havi szaldó, tehát ez a problémakör volt. Jelentem, ezt teljesítettük. Mindenki, aki 2025. december 31-ig a korábban kiadott engedélye alapján feltelepíti a naperóművét a ház tetejére, az tíz évig a szaldóelszámolásnál tud maradni, viszont ami elvárás az Unió megfogalmazott, aszerint 2024. január 1-jétől az új igények már a bruttó elszámolási rendszerbe kerülnek.

De mi ezt is szeretnénk támogatni, hogy továbbra is települjenek Magyarországon háztartási méretű naperóművek a zöldenergia jegyében. Csak miután olyan sok napelem van már az országban, ez nagy kiegyenlítő kapacitást igényel, hiszen este, éjszaka a definíció szerint nem termelnek ezek a napelemek, és olyankor sem, amikor ilyen csúnya idő van, vagy sokkal kevesebbet, mint most, ergo nekünk szükségünk van arra, hogy valahova eltegyük az áramot, hogy olyankor, amikor szükségünk van rá, akkor elő tudjuk venni, magyarán zöldenergia- és korszerű energiátároló egységekre, akkumulátorra van szükségünk. Erre írunk ki egy pályázatot januárban. Ez a Napenergia plusz program, miszerint a háztartások együtt a saját maguk által megtermelt, napból származó áramot saját maguk teygenek el akkumulátorba, tehát napelem plusz akkumulátor. Ez hamarosan meg fog jelenni, januárban.

Ugyanígy ipari méretű akkumulátorokat is támogatunk pont azért, hogy a kiegyenlítő energiák meglegyenek. Erre meg már ki is írtuk a pályázatot. Ez 440 megawattnyi új akkumulátor. Jelen pillanatban 25 megawattunk van, tehát egy nagyságrendi ugrás lesz ez a pályázat, ha teljesül. Ez is - zöldenergia és abból korszerű energiatárolás - hozzájárul ezekhez a szén-dioxid-mentes, vagy ha úgy tetszik, üvegházgázkibocsátás-mentes vagy azt csökkentő programhoz, amelyben mi az egyik jelentős meghatározó szereplő vagyunk.

Alapvetően az az ország energiastratégiája, hogy közép- és hosszú távon csökkenjen az össz-energiafogyasztás az országban. Ezzel tudunk hozzájárulni ezekhez a célokhoz, amit megfogalmaztunk. Ezen belül azonban egy hatalmas átrendeződés megy végbe, a fosszilis energiahordozóról állunk át egyre inkább az elektromos áramra. Az elektromos áramba az időjárásfüggő és a nem időjárásfüggő megújulók tartoznak, arról majd mindjárt beszélek, valamint nem lehet meg ez az ország nukleáris erőművek nélkül, ezért van a Paks I. üzemidő-hosszabbítása. Ma már van olyan hasonló technológiájú amerikai erőmű, amely 80 évre kapott üzemidő-hosszabbítást, tehát mi is azt célozzuk meg, hogy 70 év legyen. Tehát 70 évet szeretnénk, de ezt majd nem mi döntjük el, hanem az ezzel foglalkozó szakemberek, mert ez elsősorban nukleáris biztonság kérdése, hogy meddig lehet meghosszabbítani. Ez leginkább azon múlik, hogy a reaktorfal meddig bírja. Egyelőre az összes adatunk jó.

Foglalkozunk azzal, hogy a kiegyenlítő kapacitásokat Magyarországon megteremtjük, túl azon, hogy kémiai energiatárolás, magyarán akkumulátor, túl azon, hogy gravitációs energiatárolás, ez a bizonyos szivattyús tározós erőmű, mi azt gondolnánk, hogy igenis Magyarországon egy jól kiválasztott helyszínen - nem mindegy, hogy hol - ezt megvalósítjuk. Ez egy hosszú távú projekt, természetesen ez egy nagy beruházás.

Ugyanígy a Mátra. A Mátrai Erőmű, a jelenlegi lignites erőmű a legnagyobb szén-dioxid-kibocsátónk. Nem egy fiatal erőmű. Elég jelentős a működési költsége, de mindaddig szükségünk van rá az ország áramellátásának biztonságára való tekintettel, ameddig azon az erőműtelepen meg nem valósul ez az új, nagy gázturbinás erőmű, amit viszont már kiírtunk tenderre, és elég komoly nemzetközi érdeklődés van. Úgyhogy az 2027-re meg kell hogy valósuljon, és akkor tudjuk kivezetni. Ezzel a legnagyobb szén-dioxid-kibocsátó is átállna úgy, hogy közben helyben munkahelyek ne vesszenek el. A munkahelyekre nekünk szükségünk van. Más új hulladékéreművet is terveznénk építeni, naperőművet, de a már kiépülőben lévő ipari parkon kívül - már számos üzem van - újakat is telepíthetnénk.

Úgyhogy azt tudom mondani, hogy folytatódni fog az a megújuló, elsősorban napelem-, naperőműprogram, amelyet eddig is sikeresen menedzseltünk. Ebben az évben rekord, hogy 1500 megawattnyi új napelem állt már eddig üzembe. A tavalyi év is kiemelkedő volt. Tavaly ezer megawatt fölött voltunk, tehát egy gigawatt, idén meg másfél. Egy ekkora kicsi országtól ez egy óriási teljesítmény, és ez egy közös siker.

Az energiapolitikánknak az van a fókuszában, hogy a külföldtől való függőségünket csökkentjük. Általában is az a kormány politikája, hogy szuverenitás, így az energiaszuverenitás is. Én egy éve mondom ezt, és mindenhol elmondom, ahol tudom, így itt is, hogy ez a legfontosabb, mert végső soron 76 százalékban függünk külföldtől energiafronton, amely a végső, elsődleges energia. Ez elfogadhatatlanul magas.

Nekünk azon kell dolgozni, hogy ugyan nullára nem tudjuk ezt lecsökkenteni, az ország ott van, ahol van, és olyan földrajzi adottságokkal rendelkezik, amilyenel, a történelemnek hála, de az igenis fontos törekvésünk, hogy nagymértékben csökkentjük a függőségünket. Ennek jegyében március 1-jétől új rezsim van életben

a geotermiára, és jelentem, hogy számos, 70 új kutatási, fúrési engedélykérelem futott be, és számosan már el is kezdték a fúrást, úgyhogy a geotermia, amely eddig is részt vett az ország energiaellátásában, a távhőszolgáltatóknak a távhő-előállításban 10 százalékos volt a geotermia részaránya, ezt szeretnénk fokozni. Erre az ország adottságai lehetőséget biztosítanak.

Továbbá szeretnénk azt, hogy áramtermelő egységek is legyenek, ehhez viszont forró gőzre, forró, nagy nyomású gőzre van szükség. Jelen pillanatban egy ilyen picike erőmű működik az országban, de azt reméljük, hogy ennek a programnak a hatására több ilyen lesz, amely elsősorban, először is áramot termel, és utána meg egy ilyen másodlagos hőhasznosítási kaszkád, ahogy mondják, épül ki mögé. Ezek folyamatban lévő ügyek. Ezt ígértem egy éve, és jelentem, hogy rajta vagyunk.

Ugyanígy az energiaszuverenitás jegyében a hazai földgáz-, olaj- és kőolaj-kitermelés fokozása egy fontos szempont, hogy a külföldtől való függőségünket csökkentsük. Ebben a tekintetben is jó úton vagyunk. Az MVM-nek korábban sosem volt földgázkitermelése. A MOL mellett mások, külföldiek játszottak, de most már az MVM is egy vegyesvállalatban rendelkezik önálló földgázkitermeléssel. Azt reméljük, hogy azt a célt, amit kitűztünk, hogy másfél milliárdról kétmilliárdra nőjön az éves hazai kitermelés, el fogjuk tudni érni.

Most dolgozunk államtitkár úrék gondos szervezésében egy biogáz-stratégián, mert arra szükségünk van. Eddig is voltak különböző kísérletek, hogy ami biogáz a hazai földön megtermelődött mezőgazdasági hulladékból kinyerhető, azt nyerjük ki. Azt szeretnénk elérni, hogy ez a mainál sokkal nagyobb részarányban tudjon hasznosulni, adott esetben energiatermelésre.

Tavaly még nem volt ilyen, idén adtuk át, én személyesen, Kardoskúton az első zöldhidrogénüzemet Magyarországon. Tehát mi is beléptünk azon országok sorába, amelyek elő tudnak állítani zöldhidrogént, gyakorlatilag napelemek által megtermelt árammal, elektrolízissel szétbontjuk a vizet. Ez egy kicsi üzem, egy kísérleti jellegű üzem. Egy olyan új, innovatív értékláncot létrehoztunk, amely kevés van még a világon. Azért tettük oda, hogy a kardoskúti gáztárolóba bele is tudjuk helyezni, tehát összekeverjük a földgázzal, és vizsgáljuk ennek az egésznek az együttműködését. Úgy tűnik, hogy jó tapasztalataink vannak.

Én egy éve azt ígértem, hogy lesz valamennyi szélenergia-hasznosítás. Jelentem, hogy így is lesz. Ahhoz képest, ami az eddigi szabályozás volt, lépünk egy nagyot. Mi nem szeretnénk szélkerékkel teletenni, tehát nem arról van szó, hogy tele kellene pakolni ezt az országot sűrűn szélkerekekkel, de valamennyi komplementer jellegű szélenergia-hasznosítás igenis belefér az ország energiamixébe, megint ugyanannak a politikának a jegyében, hogy itthon állítsuk elő az áramot minél inkább, itthon tegyünk szert az elsődleges energiahordozóinkra, annak a jegyében, ha úgy tetszik, egy liberálisabb szabályozás jön el.

Egy évvel ezelőtt, körülbelül tavaly októberben korlátozást kellett bevezetni az elektromos hálózatban, több új ilyen háztartási méretű erőművet nem lehetett engedélyezni, mondván, a hálózat túlterhelt, csak úgynevezett visszawatt védelemmel ellátottat, tehát ami a hálózatra nem tud betermelni, olyan naperőművet lehetett a tetőkre feltenni. Elvégeztük azt a munkát, amit vállaltunk. Végignéztük a teljes hálózatot, ez 66 ezer, az utcákban levő úgynevezett kifestültségi hálózaton lévő transzformátort és az arra kötött 153 ezer áramkört jelentette. Az a jó hír, hogy 2024. január 1-től az ország 93 százalékában fel tudjuk oldani ezt a zárlatot, tehát onnantól kezdve újra lehet nem visszawattos háztartási méretű naperőművekkel is feljönni.

Az ipari áram áráról is beszélhetnék. Az ipari áram ára tekintetében van teendők, de idén is tettünk árlimiteket, ameddig az ország költségvetése ezt bírta, így a mikrovállalkozásoknak, a hazai üzemeknek, a feldolgozóiparnak. Ezzel a

bizonyos 200 eurós maximált árral, amit elrendeltünk, lehetővé tettük, hogy a korábbinál kiszámíthatóbb pályára álljon az ipar. Itt még van teendők ugyanakkor, azt kell mondjam.

A földgáz-diverzifikáció az utolsó, amire részben az EU is kötelez bennünket, részben saját jól felfogott érdekünk. Az energiaszuverenitási politikánk jegyében erre tettünk lépéseket. Korábban csak a szerbek voltak, akik nálunk tároltak gázt, a mi jelentős kapacitású gáztárolóinkban, most már más ország is van, amely nálunk tárol, nevezetesen Azerbajdzsán, és máshonnan is veszünk gázt. Tehát elkezdtek a földgázbeszerzési portfólióink diverzifikációját, és mindenekelőtt fenntartottuk a rezsvédelmet.

Továbbra is igaz az, hogy az átlagfogyasztásig érhető el Magyarországon a háztartások számára, és 180 ezer mikrovállalkozás is van, amelyeknek a legolcsóbban érhető el a gáz. Mindezt úgy sikerült elérni, hogy közben ezeknek a klímacélokhoz megfelelően, amelyeket közösen vallunk, hogy valóban el kéne érni azt, hogy a globális átlaghőmérséklet a párizsi megállapodásban vállalt másfél százalékon belül legyen, mármint az ipari forradalomhoz képest az emelkedés.

A másik terület - ha megengedik, hogy ne pusztán az energiáról beszéljek - a víziközmű. Egy kikényszerített helyzetbe kerültünk, de meglépjük azt, ami szükséges. Valóban az államnak, ha úgy tetszik, az adófizetőknek nagyon sokba kerül most már a víziközmű-hálózatnak egyáltalán az életben tartása. Január 1-jétől meglépjük azt, hogy az országban egységes vízdíj lesz az úgynevezett nem lakosságnak, magyarán a közületeknek, intézményeknek, vállalatoknak. Eddig volt olyan eltérés - egészen hihetetlen volt számomra, amikor megismerkedtem ezzel a területtel -, amely szerint 49-szeres különbség volt. Tehát attól függően, hogy egy vállalkozás hol volt, vagy egy iskola, 49-szeres volt a vízdíjkülönbség. Ez egészen felmérhetetlen. Ehelyett egy egységes vízdíj lesz, amely egy alapidíjből áll és egy forgalomarányos díjből.

Bevezettünk egy új fenntarthatósági eszközalapot, amely a vízművek között tud átcsoportosítani pénzt. Ahol indokolatlanul magas lenne a bevétel és az ebből fakadó nyereség, azt átcsoportosítjuk a társadalmi szolidaritás jegyében azokra a területekre, ahol súlyosan veszteséges maradna még ennek ellenére is. Ezt úgy tesszük, hogy minden egyes forint mellé, amit átcsoportosítunk majd a vízművek között - 36 vízmű lesz már január 1-jétől -, rak négyet a költségvetés, tehát összesen 80 milliárd forintot a költségvetés bele fog tenni ebbe az alapba.

Időközben sikeresen haladt előre az integráció. Jövő januártól a 36 víziközműből 18 marad önkormányzati többségi tulajdonban, és a többi állami tulajdonba kerül. Ezzel is azt szeretnénk elérni, hogy azokon a területeken, ahol egyébként az önkormányzatok már nem tudták vállalni, hogy tovább finanszírozzák a víziközmű-szolgáltatást, ott ugyanolyan jó minőségű szolgáltatás legyen, és az országban egységesen tudja az állami szolgáltató biztosítani.

Végül, amiről szeretnék még beszélni, ha még lehet, az új körforgásos gazdaságra való átállás. Itt az a helyzet, hogy - szerintünk helyesen - az Európai Unió különböző elvárásokat fogalmazott meg a tekintetben, hogy mennyi kell hogy legyen az újrafeldolgozási arány, mennyi hulladékot kell begyűjteni a kibocsátottból, mennyi olyan hulladék maradhat, amennyit a lerakókba, gyakorlatilag a földre rakunk le, és mennyi az, amennyit újra fel tudunk dolgozni, a tényleges körforgásos gazdaságot ki tudjuk alakítani. Ezek az elvárások, ha úgy tetszik, tőlünk függetlenek, de önmagában magával a ténnyel egyetértünk, hogy itt fokozni kell minden egyes európai társadalomnak, így nekünk is, hogy ne egy szemetes világot hagyjunk hátra.

Ehhez azonban nagyon jelentős beruházások tartoznak hozzá. Ebbe illik bele az a szintén európai uniós kötelelem, hogy ezt az úgynevezett EPR-rendszert - angolul extended producer responsibility -, tehát a kiterjesztett gyártói felelősséget be kellett

vezetni. Ebben már elmaradtunk. Ezt július 1-jétől bevezettük. Ennek kapcsán a korábbi környezetvédelmi termékdíjhoz képest valóban egy emelkedés volt. De itt a „szennyező fizet” elv alapján a tényleges későbbi szennyezés eltüntetésének vagy újrafeldolgozásnak a költségét a gyártónak, illetve egész pontosan az első forgalomba hozónak kell kifizetnie.

Magyarország úgy döntött, hogy ezt a rendszert koncesszióba adja, de azért a félreértések elkerülése végett szeretném elmondani, hogy Magyarországon évente 20 millió tonna hulladék keletkezik. Amit a MOL-nak ebből koncesszióba adtunk, az 4,5 millió tonna, tehát kevesebb, mint a negyede. A háromnegyede továbbra is, ha úgy tetszik, egy szabadpiaci versenyben - nyilván egy állami szabályozás mellett - kell hogy jól-rosszul, megsemmisüljön.

A MOL-lal szemben pedig pont az az elvárásunk, hogy mindazoknak a fokozódó követelményeknek, amelyeknek meg kell felelnünk, meg tudjon felelni az ország. Erre vonatkozik a szerződés úgy, hogy öneki kell beruháznia mint koncesszornak igen jelentős, több száz milliárd forintos tételt ahhoz, hogy ezt elérjük. Így január 1-jétől bejön a visszaváltás, a betétdíjas rendszer, ha úgy tetszik. Még talán emlékszünk rá, amikor létezett valami ilyesmi. Most egy központosított betétdíjas rendszer jön január 1-jétől.

Mint minden ilyen nagy rendszerátalakításnál, nyilván voltak aggodalmak előzetesen. Az előzetes aggodalmakkal szemben a normál közszolgáltatással, magyarán a kukák elszállításával, hála istennek, semmilyen probléma nem történt, tehát megbízhatóan működik az országban. De természetesen van egy csomó érdekelt egy ilyen nagy üzletben, mint a hulladékgazdálkodás, vannak mindenféle hangok, úgyhogy azt gondolom, hogy ezeket a MOL és mi is kezeljük.

Ez egy szabályozott tevékenység. Az Energia- és Közműhivatal látja és elemzi, hogy a MOL milyen tevékenységet végez. Nem akármekkora extraprofitra tehet szert, de most még egyelőre nem az extraprofitról beszélünk, hanem inkább arról, hogy mit kell befektetnie ahhoz, hogy ezeknek az elvárásoknak, amelyeket mi vele szemben támasztunk, megfeleljen. Azon dolgozunk, hogy ez az új rendszer minél gördülékenyebben és minél kevesebb valós érdeksérelem nélkül tudjon a jövőben működni. Köszönöm szépen, elnök úr, és köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm, miniszter úr, az összefoglalót. Megkérdezem első körben a bizottság tagjait, hogy ki kíván kérdést feltenni, illetve véleményt megfogalmazni. *(Jelzésre:)* Szabó Rebeka alelnök asszonyé a szó.

Kérdések, hozzászólások

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nagyon szépen köszönöm, miniszter úr, a valóban hosszú és részletes beszámolóját a munkájáról. Sajnos mi a Párbeszéd-Zöldek részéről nem látjuk ennyire, hogy mondjam, derűsen és optimistán ezt az ágazatot, amelyet ön vezet. Azt gondolom, sajnos a környezeti és fenntarthatósági szempontok kapcsán elég nagy lemaradásban vagyunk.

Szeretnék néhány kérdést feltenni ezzel kapcsolatban néhány témában, amit érintett. Ha már a hulladék témával fejezte be a beszámolóját, akkor szeretném jelezni, hogy mi sajnos úgy látjuk, hogy ez a MOL-nak átjátszott hulladékkoncesszió nem működik túlzottan jól. Egyébként Jávor Benedek, a Párbeszéd-Zöldek európai parlamenti listavezetője azt is jelezte, hogy könnyen lehet, hogy az uniós előírásoknak sem felel meg minden tekintetben, már csak azért sem, mert mi úgy látjuk, hogy ha megnézzük a korábbi hulladékhasznosítási eredményeket, és ezzel hasonlítjuk össze a koncesszió óta eltelt időt, akkor azt látjuk, hogy júliusban 82, augusztusban pedig

42 százalékkal kevesebb hulladékot hasznosítottak idén, mint 2022-ben. Tehát tulajdonképpen, ha úgy vesszük, két hónap alatt 108 ezer tonnányi hulladék tűnt el a rendszerből

Érdeklődöm, hogy ezt minek tudják be, vagy jók-e ezek az adatok, vagy önök ezt hogyan látják, hogy nem romlott-e a hulladékhasznosítás határfoka. Azt gondolom, hogy környezeti szempontból ez egy elég komoly probléma lenne. Egyébként ezért mi egy hulladékkoncessziót vizsgáló eseti bizottságra is javaslatot tettünk, egy parlamenti bizottságra. Remélem, hogy erre majd sor is fog kerülni.

Aztán ha már hulladék, már a parlamentben is igyekeztem Koncz Zsófia államtitkár asszonynak feltenni a kérdést, de valahogy úgy érzem, hogy nem kaptam rá megfelelő választ. Az akkumulátorgyártásból származó hulladékok feldolgozása is zajlik Magyarországon, de sajnos azt látjuk, hogy több esetben ezek a hulladékok megjelennek az ország területén random pontokon, például elhagyott laktanya területén. Abasáron van 1700 tonna akkumulátorgyártásból származó hulladék, amely egyébként - hiába büntették meg azt a céget, amely ezt oda lehelyezte - még mindig nem került elszállításra.

Tehát az iránt szeretnék érdeklődni, hogy hogyan látja ezt a helyzetet. Az akkumulátorgyártás szerintünk egy olyan ipari ágazat, amelyet nem lenne szükség ilyen mértékben fejleszteni Magyarországon, ezt már sokszor elmondtuk. A mértéken alapvetően vitatkozunk, de itt most konkrétan a hulladékelhelyezésre szeretnék rákérdezni, ugyanis azt látom, hogy nem történik ez meg biztonságosan. Korábban egyébként Ikladon is volt ilyen, de most Abasáron még mindig ott van ez az 1700 tonnányi akkumulátorhulladék.

A víziközmű kapcsán elég komoly problémának látom, hogy gyakorlatilag még mindig nem történt egy olyan átfogó kockázati felmérés a hazai víziközmű-hálózatról, amely megmutatná, hogy pontosan hol vannak a hiányosságok. Nincsen egy ütemezett csőcsereprogram. Folyamatosak a csőtörések az országban. Vannak olyan települések, ahol konkrétan ihatatlan az ivóvíz, hol sárga víz folyik a csapból, hol különböző üledékek vannak benne, valahol arzénos a víz. Tehát én azt gondolom, hogy a víziközmű-hálózat borzalmasan elhasználódott állapotban van.

Én úgy látom, hogy azok az intézkedések, amelyeket miniszter úr említett, egyáltalán nem elégségesek ahhoz, hogy ezen a helyzeten javítsanak. Egyébként a civilek jelezték, a Víz Koalíció tagjai, hogy korábban, még április 6-i kormányinfón Gulyás Gergely miniszter azt ígérte, hogy átadja önnek, miniszter úr, azt a kérést, hogy történjen egy ilyen nagy stratégiai terv a víziközmű-hálózat felújítására, de nem nagyon tudunk erről, hogy mi történt, illetve azt tudjuk, hogy a magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnak megtiltották, hogy adatokat adjanak ki arról, hogy ők milyen vízdíjat javasolnak. Itt van egy erős titkolózás a kormány részéről, amit igazából némiképp furcsának tartunk ebben a kérdésben. Én érdeklődnék, miniszter úr, hogy tényleg konkrétan milyen lépéseket terveznek annak érdekében, hogy egyrészt ne legyen ekkora hálózati veszteség, ne folyjon el ennyi víz, másrészt pedig iható legyen az ivóvíz az országban mindenki számára.

Aztán szóba került - nyilván energiakérdésben rengeteg témát lehetne felvetni -, és most megpróbálok a szélerőművekre koncentrálni. Egyébként szeretném jelezni, hogy sajnos nincsen szén-dioxid-mentes energiatermelés. Ez nagyon jól hangzik, de igazság szerint vannak különböző mértékű szén-dioxid- vagy üvegházhatásúgáz-kibocsátással járó energiatermelések, de nullás nincsen.

Adott esetben még akár a szélerőművek sem azok, hiszen ahhoz, hogy magát az infrastruktúrát felállítsuk, vagy akár magukat az erőműveket legyártsuk, annak is van szén-dioxid-kibocsátása, ezért általában össze szokták hasonlítani a különböző energiatermelések szén-dioxid-mérlegét. Ezért van az, hogy egyébként a nukleáris

energia sem teljesen szén-dioxid-kibocsátásmentes, csak nyilván nem akkor bocsátja ki a szén-dioxidot, amikor az energiát termeli, hanem amikor például megépítünk egy atomerőművet, meg szállítjuk a különböző elemeket.

Tehát azt mondom, hogy érdemes ezt a mérleget így komplexen nézni, de mindenesetre visszatérve a szélerőművekre, mi a Párbeszéd-Zöldek részéről nagyon örülünk annak, hogy végre történt egy ilyen bejelentés a miniszter úr által néhány nappal ezelőtt, hogy talán akkor végre felülvizsgálják a szélerőművek tiltását. Megjegyzem, most kicsit mosolyra késztetett, hogy azt mondták, hogy liberálisabb lesz a szabályozás, hiszen eddig tilos volt. A tiloshoz képest nem nehéz liberális szabályozást alkotni. Mindenesetre azt fájlam - annak nagyon örülök, hogy itt most elmondják, hogy a lakosság bevonása és a lakosság véleménye fontos, ezzel teljesen egyetértek -, azt nem értem, hogy az akkumulátorgyáraknál ezt miért nem tartják fontosnak.

Mindenesetre a kérdésem arra vonatkozik, hogy konkrétan mikor történik meg az első új engedélyek kiadása. Tehát hogyan látja, miniszter úr, ebből az ígéretből, amit egyébként már egy ideje hallgatunk, mikor lesznek valóban engedélyek a szélerőmű-létesítésre? Mire alapozza - én ezt olvastam a sajtóban -, hogy az ország területének csak 11 százaléka lehet alkalmas szélerőmű-telepítésre? Őszintén szólva, én különböző szakmai tanulmányokban, amelyeket geográfusok, egyetemi professzorok készítettek, ennél nagyobb területet láttam. Most már vannak olyan modern szélerőművek, amelyek viszonylag alacsonyabb szélintenzitásnál is tudnak működni. Úgyhogy én azt látom, hogy a magyarországi adottságok nem olyan rosszak.

A mi véleményünk szerint 2030-ra nem ezer megawattnyi, hanem háromezer megawattnyi szélerőművet kéne létrehozni, tehát ezt kéne megcélozni. De nagyon fontosnak tartom leszögezni, csak mielőtt valamiféle félreértés lenne, hogy mi sem szeretnénk sem természetvédelmi területeken, sem ökológiailag érzékeny területeken szélerőműveket, tehát ebben történetesen egyetértünk miniszter úrral.

Még egy utolsó kérdésem van: energiahatékonyság. Miniszter úr is említette, hogy az energiafogyasztás csökkentése mennyire fontos. Őszintén szólva, én az elvvel megint csak teljesen egyet tudok érteni. Sajnos azt nem látom, hogy a kormány intézkedései ebbe az irányba mutatnának. Ha csak az akkumulátorgyárakat említem, amelyeknek óriási lesz az energiaigénye, ez nagyon aggályos. Tehát sehol nem látom, hogy ez az ország afelé menne, hogy valóban az energiahatékonyságot megcélozzuk. De ha már most úgy néz ki, hogy közel egymilliárd eurót talán mégiscsak lehívhatunk az uniós támogatásból - ugye, ez is néhány nappal ezelőtti hír, ennek természetesen mi nagyon örülünk, ha Magyarország pénzt kap, minden ellenkező híreszteléssel ellentétben -, ezt hogyan fogják energiahatékonyságra költeni? Tervezik-e? Én úgy tudom, hogy ezt kifejezetten ilyen célokra lehetne költeni. Érdeklődöm, hogy erre milyen konkrét tervek vannak, hogy ha mégiscsak megérkezik ez a pénz, akkor, gondolom, gyorsan lépni kell.

Ezen belül én azt gondolom, hogy az energiaközösségeket kéne helyzetbe hozni. Jelenleg az energiaközösségek működését különböző adminisztrációs gátak lehetetlenítik el. Ugyanakkor azt gondolom, hogy a decentralizált közösségi energiatermelés nagyon-nagyon fontos lépés lenne az energiabiztonság ellátásában. Érdeklődöm, hogy az energiaközösségek működését vagy létrejöttét hogyan kívánják megkönnyíteni, akár ennek az új, reménybeli támogatásnak a keretében. Ennyi lett volna. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök asszony A bizottság tagjai közül kíván-e még valaki véleményt formálni? *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, hogy nem.

Tisztelettel kérdezem, hogy ki kíván szólni, de látom is, hogy két képviselőtársunk is szeretne szót kapni, akik nem tagjai a bizottságnak. Ahogy látom, mind a kettőjüknek van képviselőcsoporti társa, aki egyébként bizottsági tag. Automatikusan nem lehet szót adni, ezért a bizottság döntése szükségeltetik mind Bakos Bernadett... *(Szabó Timea: Frakcióvezető vagyok, nekem nem kell.)* A határozati házszabály szerint kell, mert rendelkezik képviselővel. *(Szabó Timea: Máshol ez automatikus.)*

Szavazni fogunk róla. Én egyszerre teszem fel a szavazást, hogy Bakos Bernadett és Szabó Timea képviselőtársunk számára biztosítsuk a hozzászólás lehetőségét. Aki ezzel egyetért, jelezze kézfeltartással! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Egyhangú igen szavazattal a bizottság lehetőséget biztosított.

Miután előzetesen jelezte Bakos Bernadett képviselőtársunk, hogy szólni kíván, számára adom meg a szót először.

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm szépen. Igyekszem nem visszaélni a türelmükkel. Köszönöm, hogy megadták a lehetőséget, hogy kérdezhessen Keresztes László Lóránt képviselőtársam helyett.

Két területre koncentrálnék. Az egyik az akkumulátorgyártás lenne. Azt kérdezném önöktől, hogy elkészült-e a Nemzeti akkumulátor iparági stratégia 2030-hoz kapcsolódó stratégiai környezeti vizsgálat a környezetvédelmi jogszabályoknak megfelelően. Miért nem írják elő az akkumulátorgyártó cégeknek, hogy vízszükségletük túlnyomó részét szürkevízből oldják meg? Miért nem kötelezik őket zárt rendszerű víz visszaforgató technológiák használatára? Nagyon sokszor elhangzott különböző vitákban az az érv, hogy mely akkumulátorgyárak fogják szürkevízből megoldani a vízigényüket, de erre vonatkozóan egyelőre még semmilyen konkrétum nem ismert, tehát semmi nem támasztja alá ezeket az állításokat. Ezzel kapcsolatban is érdekelne, hogy mire alapozzák ezt.

Milyen lépéseket kívánnak tenni a hatóságok függetlenségének helyreállításáért, illetve a kapacitásuk megerősítéséért? Azt láthatjuk, hogy a jelenlegi szankciók nem igazán bírnak visszatartó erővel. Ezt az elmúlt időszak különböző sajtóhírei is megerősítették. A kormány esetleg támogatja-e azt az LMP-s javaslatot, hogy jelentősen szigorítani kell a szabálytalanul működő akkumulátorgyárakra kiróható szankciókat? Az akkumulátorhulladékok biztonságos kezelése sem biztosított véleményünk szerint, már a jelenlegi akkumulátorgyártó kapacitások mellett sem.

Évente mekkora akkumulátorhulladék-feldolgozással számolnak? Ennek a feldolgozása hol fog megtörténni? Itthon fog megtörténni? Esetleg más országgal próbálnak megállapodni? Hogyan fordulhat elő az, hogy sorra jönnek hírek a különböző szabálytalanul vagy illegálisan tárolt veszélyes hulladékokról? A hatósági ellenőrzéssel, a szabályozással van a gond, vagy mindkettővel? Hogy lehet ezeket az eseteket megelőzni? Mit tesznek ennek érdekében, hogy helyreálljon a rend a területen? Hogyan tervezik a hazánkban gyártott akkumulátorok újrahasznosítását, ha lejárt az élettartamuk? Hazánkban történik-e ez majd? Mekkora hulladékfeldolgozó kapacitás kiépítésével járna? Hogyan értelmezik az erre vonatkozó európai uniós szabályozást?

Az energiapolitika lenne a másik kiemelt terület. Liberálisabb szabályozást ígért a szélenergia tekintetében. Valóban a teljes tiltáshoz képest az elmozdulás, bármilyen csekély is, előremutató. Viszont mit tartalmaz majd ez az új szabályozás, és mikor lép hatályba, illetve vannak-e még vitás pontok az Európai Bizottsággal?

Itt felhívnám a figyelmet, hogy piaci beruházások eddig is lehettek volna, tehát a teljes tiltás ebből a szempontból tényleg teljesen értelmetlen volt. Arra kérdeznék

még rá, hogy Tordai Bencével volt egy vitájuk a számokat illetően a Gazdasági Bizottságban. Szakértőkre támaszkodva 3000-3500 megawattos kapacitást említett Lantos Csaba miniszter úr, ő pedig 1000-1500-ra vitte le. Mi okozza ezt az eltérést? Tehát milyen módszertani vagy számítási problémák lehetnek, vagy mi okozza ezt? Tényleg ez nagyon érdekes.

Azt is mondta, hogy 2029-ig biztosan nem fognak kiépülni szélenergia-termelőművek. Mi ez a 2029-es céldátum? Ez a szabályozás feloldásával van összefüggésben, vagy a kivitelezéssel? Miért 2029-ről beszélünk? Miért nem beszélünk akár az idei évről vagy inkább a jövő évről?

Miniszter úr az InfoRádióban úgy nyilatkozott, hogy az ország területének 11 százalékán van értelme szélenergia-termelőműveket telepíteni. Ezzel kapcsolatban engem is érdekelne, hogy ez miért van így, mire alapozzák ezt. Az Energiaklub szerint 90 százalék lenne, tehát ez egy érdekes eltérés.

Még az is érdekelne, hogy mikor szándékoznak valóban jelentős mértékű államilag támogatott épületszigetelési programot indítani. Ez azért nagymértékben csökkentené a kitérítésünket a fosszilis energiának. A KSH adatai szerint a 4,5 milliós magyarországi lakóingatlan-állomány nagy része korszerűtlen, tehát nem felelnek meg. Akár 70-80 százalékos spórolást is el lehetne érni, tehát ez valódi rezsicsökkentés lenne.

Energiaközösségek. Szintén erről is kérdeznék én is. Támogatják-e akár az önkormányzatok bevonásával, hogy ilyen energiaközösségek jöjjenek létre? Tervezik-e még akár állami forrással is támogatni? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. Szabó Timeának adom meg a szót.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm szépen, elnök úr. Miniszter úr, az Óbudai Gázgyár területén felhalmozódott mérgezőanyagok elszállításával kapcsolatban szeretném először kérdezni. Az Óbudai Gázgyár több mint hét évtizedes működése alatt a talajban 200 ezer tonnányi mérgezőanyag, cianidok, higany, arzén, mindenféle egyéb nagyon veszélyes vegyszer, rákkeltő anyagok halmozódtak fel. Ez a lerakott veszélyes hulladék azóta is folyamatosan folyik bele, áramlik bele a talajvízbe, és alacsony vízállás esetén pedig közvetlenül a Dunába folyik.

Ezt láttuk most, néhány héttel ezelőtt is. A Greenpeace a helyszínen mérést is végzett. A korábbi, néhány évvel ezelőtti méréshez hasonlóan most is nagyon-nagyon aggasztó eredmények születtek. Csak egy-kettőt sorolnék fel. Az úgynevezett policiklusos aromás szénhidrogének, amelyek súlyosan rákkeltő anyagok, a PAH-ok vonatkozásában azt találták, hogy a teljes koncentrációja több mint 250-szerese a talajvízre megengedett határértéknek. Köztük van például az acenaftén koncentrációja, amely 8580-szorosa a megengedett határértéknek. Ezek nagyon súlyosan mérgező, rákkeltő anyagok. Az arzénnek is többszörösen túllépett határértéket találtak, az idegrendszerre káros xilolok tekintetében is. Mind a két kicsurgó vízmintában magasabb volt a határérték. A cianidok, az arzén, a higany és ezek az anyagok folyamatosan, évtizedek óta folynak bele a talajba, veszélyeztetve a lakosságot.

Én 2020-ban Fónagy Jánosnak feltettem egy írásbeli kérdést, aki akkor arról tájékoztattott, hogy egy pályázatot írtak ki egy olyan vizsgálatra, amelynek a célja technológiai kitérítés vizsgálata, a kockázatok felmérése környezeti hatások és a környezetterhelés vizsgálata. Az egyik kérdésem az lenne, hogy mi lett az eredménye ennek a vizsgálatnak.

A másik kérdésem az lenne, hogy 2021. május 27-én megjelent egy kormányrendelet, amely alapján módosították a kármentesítésre meghatározott eredeti határidőket. Aszerint az MVM mint jogutód, aki felelős azért, hogy eltávolítsa ezt a 220 ezer tonna mérgező anyagot, új határidőt kapott erre, 2022. december 31-ét. Majd 2022 decemberében az MVM új határidő-módosítást kért. Ezt a kormány meg is adta. 2024. december 31-re módosították az egyes részterületek kármentesítését, illetve a felszín alatti vizeket érintő határidőt pedig 2026. április 30-ra határozták meg.

Nemrég Koncz Zsófia államtitkár asszony válaszolt az önnek szóló írásbeli kérdésekre is, amelyben államtitkár asszony azt írta, hogy a veszélyes hulladék egy részének kitermelése, elszállítása és ártalmatlanítása már megtörtént, illetve azt, hogy a kármentesítéssel kapcsolatban szakmai előkészítő munka folyamatosan zajlik.

Azt szeretném kérdezni miniszter úrtól, hogy pontosan mit takar ez az állítás. Tehát eddig pontosan milyen kármentesítési lépések történtek? Ha egyébként megtörténtek ezek, egy kicsi ellentmondást érzek abban, hogy ha megtörtének, akkor mi az a szakmai előkészítő munka, ami még mindig folyik ezzel kapcsolatban, ha már elkezdtek. Lehet-e többet tudni erről a szakmai előkészítő munkáról? Gondolom, hogy ennek van valami dokumentációja, hiszen egy szakmai előkészítő munkának a minisztériumban kell hogy legyen valamiféle írásos anyaga.

Ennek a részleteiről tudna-e miniszter úr minket tájékoztatni? Hogyan tervezik azt, hogy tartható lesz-e a 2024. december 31-i határidő a kármentesítésre? Hova tudnak elszállítani 220 ezer tonna mérgező anyagot Magyarország területén? Hova tudják elszállítani? Ez egy brutális mennyiség! Ha erre tudna válaszolni miniszter úr. Mekkora a költsége ennek?

Én Óbuda-Békásmegyer országgyűlési képviselőjeként minden évben benyújtok egy 20 milliárd forint értékű - egyébként a kormánytól hallottam korábban ezt a számot, hogy körülbelül ennyibe kerülne a kármentesítés - költségvetési módosító javaslatot, amit a kormány rendre lesöpör. Most már lassan én unom ezt a példát, de hogy ha egy atlétikai stadionra van 300 milliárd, akkor egy ilyen fontos kérdésre biztos van 20 milliárd forint, össze lehet valahonnan kaparni, azért mégis Óbuda-Békásmegyer Magyarország hatodik legnagyobb városának számít lakosságában, közel 130 ezer lakossal. Nem mindegy, hogy ott harminc éve mérgezik a talajt ezek az anyagok. Előre is köszönöm miniszter úr válaszát.

Egy másik témában is szeretnék kérdést feltenni, ez az akkumulátorgyártással kapcsolatos. Itt elhangzott már a szürkevízzel kapcsolatos kérdés is. Azt szeretném megkérdezni, hogy miniszter úr nem aggódik-e az ide telepítendő akkumulátorgyárak vízfelhasználásával kapcsolatban. Látjuk azt, hogy Európában valóban vannak máshol is, de lakosságszámra tekintve vagy területarányosan ilyen sehol máshol nincsen, sem Németországban, sem sehol máshol nem terveznek ennyi akkumulátorgyárat.

Tudjuk, hogy a vízkészleteink végesek. A gödi akkumulátorgyár napi vízfelhasználása 27 ezer köbméter víz. Az annyi, mint egy 110 ezer fős város napi vízfelhasználása, tehát egy Kecskemét méretű város napi vízfelhasználását használja fel csak a gödi. Tudjuk azt, hogy a Debrecen mellé tervezett CATL-gyár vízfelhasználása majdnem a duplája lesz, tehát körülbelül 43 ezer köbméterrel számolnak. Ott még folyó sincsen! Tehát lehet azt mondani, hogy Gödön a közelben ott van a Duna, de ott még folyóvíz sincsen! Azt is tudjuk, hogy Európában ezeket vagy folyók mellé, vagy, mondjuk, északon, a skandináv országokban tenger mellé telepítik egyrészt, hogy a vízellátást is biztosítsák, ráadásul egy zárt láncon belül oldják meg, nem kínai gyárakkal.

Hogy a klímaváltozás közepén, akkor, amikor szerintem egy ország, egy nemzet egyik legnagyobb kincse a vízkészlete, akkor mi kiárusítjuk ezeket a vízkészleteinket egy másik országnak, jelen esetben Kínának, én ezt egy nagyon nagy veszélynek érzem. Szeretném megkérdezni miniszter úr véleményét, hogy mennyire érzi ezt aggasztónak. Itt most csak két gyárat említettünk, de sorra jelenti be a kormány országszerte.

Látjuk azt, hogy a tatai karsztvizek is már szóba kerültek, az azért kiemelten védett. Az ötvenes években a vas és acél országa program elindult, ugye, Rákosi Mátyással, és látjuk azt, hogy mi történt pont egyébként ezekkel a tatai karsztvizekkel. Tönkrement, évtizedekbe telt, amíg újra lehetett valamennyire rehabilitálni azt a területet. Itt most a sokszorosát tervezi a kormány. Én nagyon aggasztónak tartom ezt a Párbeszéd-Zöldekkel közösen. Szeretnénk, ha lehet, megnyugtató válaszokat kapni ezzel kapcsolatban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Megkérem Szabó Rebeka alelnök asszonyt, hogy legyen szíves átvenni az ülés vezetését, hogy én is hozzájáruljak.

(Az ülés vezetését Szabó Rebeka, a bizottság alelnöke veszi át.)

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm, akkor átveszem az ülés vezetését. Bencsik János képviselő úrnak adom meg a szót.

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Nagyon szépen köszönöm. Peches egy bizottság vagyunk, a Fenntartható Fejlődés Bizottsága abban a szerencsés vagy szerencsétlen helyzetben van, hogy a fenntarthatóságnak egyrészt a környezeti, a társadalmi meg a gazdasági aspektusait is figyelemmel kíséri, hiszen úgy összességében annak a rendszernek, amelyben mi éljük az életünket, mind a három tényezője nagyon fontos.

Az emberi populáció, ha úgy tetszik, a helyben lakók szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak mind az erőforrások, hogy a természeti erőforrások is rendelkezésre álljanak, tartamosan legyenek hozzáférhetőek, de azért valamiféle megélhetésünk is legyen, amivel tudjuk biztosítani saját magunk, családjaink, közösségeink fennmaradását. Fontos dolog a megfizethetőség is, hogy a pénztárcánkban is maradjon valamennyi pénzügyi forrás, amelyből esetleg még olyan szolgáltatásokat is igénybe lehet venni, amelyek nem a puszta létfenntartáshoz szükségesek, hanem mondjuk a boldogságfaktort figyelembe véve a kedélyállapotunkat tudják pozitívan befolyásolni tartamosan, és nem rövid távon.

Én azt vettem észre az elmúlt percekben, hogy a korábban erőteljesen vitatott kérdésekben is mintha egy ilyen párbeszédkészség mutatkozna meg, és azok a merev álláspontok, amelyek korábban tapasztalhatóak voltak akár az elektrifikációval és az elektrifikációhoz szükséges energiátárolás kérdésével kapcsolatosan, mintha változnának, és tényként kezelnék azok a politikai entitások is, amelyek korábban magának ennek a kérdéskörnek a puszta létét is megkérdőjelezték. Ez egy nagyon pozitív dolog, és erre érdemes odafigyelni bizottsági szinten is, mert azok a felvetések, amelyek itt elhangzottak, tartalmaznak olyan reális elmozdulási lehetőséget a szabályozás oldaláról is, amellyel bizony a termelőket, a termék-előállítókat arra tudjuk készíteni, hogy minél erőforrás-takarékosabban és alapanyag-takarékosabban végezzék azt az értékteremtő munkájukat, amit egyébként valamilyen szinten maga a

közösség mint valós igény kielégítésére számot tartó piac elvár a termelőktől, a gazdaságtól.

Önmagában ez a 15 százalékos gázfelhasználás-csökkenés egy nagyon biztató elmozdulás a korábbi évekhez képest. A kényszer nagy úr. Mindannyian kicsit takarékosabbak lettünk, mert láttuk azt, hogy a beszerzési források, lehetőségek szűkülnek az egyik oldalon, a másik oldalon a világpiaci árak elszabadulóban vannak, tehát valamit tegyünk mi is annak érdekében, hogy a saját kitértségünket tudjuk csökkenteni.

Ennek a megtakarításnak a jelentős része nem is a gazdasági élet felhasználói oldaláról történt meg, hanem lakossági oldalról, és ez egy nagyon helyes dolog. Azt viszont látom, hogy a rezsicsökkentés vívmányának az életben tartása ezen az egészséges életösztön-állapoton egy kicsit rontott, és mutatkozik arra is hajlandóság, hogy egy kicsit korrigáljunk a fogyasztási szokásainkon visszafelé, tehát felfelé, és többet fogyassunk, mint az elmúlt egy esztendőben, ami kifejezetten veszélyesnek tűnt egy átlag fogyasztó, egy háztartás részéről.

Ugyanakkor azt is elmondhatjuk, hogy a tavalyi esztendő viszonylag kegyes volt az időjárás tekintetében. A jelenlegi előrejelzések pedig azt mutatják, hogy egy markánsabb téllal fogunk találkozni és együtt élni. Éppen ezért a fenntarthatóságnak ez az aspektusa is érdekelt engem, hogy hogyan látjuk, hogy az elkövetkezendő hónapokban egy markánsabb téli időjárás esetén rendelkezésünkre állnak-e azok a tartalékok, amelyek egy normál emberi életet tudnak garantálni, illetve a gazdaság működőképességét is tudják szolgálni. Ez egy nagyon lényeges fenntarthatósági szempontú kérdés az én részemről.

A megújuló energiaforrások még a villamosenergia-termelés területén is az ilyen konzervatívabban kérdést megközelítők esetében is elfogadottak, mint én vagyok, kiegészítő jelleggel. A villamos energia területén én továbbra is azt mondom, hogy kiegészítő jelleggel kell hogy figyelembe vegyünk a megújuló erőforrások rendszerbe állítását, mert ha nem, akkor meglehetősen bizonytalanra tudja tenni a kiegyenlítési és szabályozási háttérrel. Ezzel találkozunk.

Hála istennek, hogy itt megint csak ki lehetett alakítani egy normális párbeszédet, és ennek következtében jó ütemben megkezdődött a teljes hálózat felülvizsgálata annak érdekében, hogy megállapításra kerülhessen, hogy melyek azok az ellátási körzetek, trafóközvetek, ahol van lehetőség a betáplálásra, és melyek azok, amelyek csak akkor biztosítanak új termelők befogadására lehetőséget, hogy ha a szükséges háttérfejlesztések is megvalósulnak.

Ez azért lényeges és fontos kérdés, mert itt van egy időbeli tényező is. Sajnos ez egy olyan iparág, az energetika, ahol nincsenek közvetlen trafóboltok, ahova bemegy az ember, bemegy a szolgáltató, és azt mondja, hogy kérem szépen, a polcra legyenek szívesek itt most egy ilyen fél megawatt teljesítményű trafót lekasztani nekünk, amit mi nagyon gyorsan rendszerbe fogunk állítani, mert van rá igény, van igény arra, hogy újabb termelési kapacitások kapcsolódhassanak be a megújulóenergia-termelés területéről. Tehát azt látni kell, hogy itt az átfutási idő több éves átfutási idő, és egyszerűen nem lehet erőszakot tenni. Nagyon szép lenne, hogy ha egy varázspálcával azt mondanánk, hogy márpedig akkor alkalmassá tesszük a hálózatot arra, hogy. Az első lépés az, hogy végre világos kép alakult ki, és ennek megfelelően meg lehet tervezni.

Amit én fontosnak tartok, miniszter úr nem említette, de meghirdetésre kerültek olyan pályázatok is az elmúlt esztendőben, amelyek kifejezetten engedélyesek számára lettek megnyitva azért, hogy a saját szolgáltatási területükön hálózatfejlesztést végezzenek, amely lehetővé teszi a szabályozást, akár a fogyasztási, fogyasztói oldalról történő energiafogyasztás optimalizálását annak érdekében, hogy

akkor működtessenek akár háztartási gépeket, amikor többletenergia van bent a rendszerben, és ne olyankor, amikor importból kell kielégítenünk az éppen aktuális villamosenergia-fogyasztásunkat.

Ugyanakkor szeretnék ráerősíteni arra is, hogy más tárolási formákat is kell nézni egyrészt a rendszer szabályozása, másrészt a vegyi tározók miatt természetesen, de azért ott van valóban a szivattyús tározó, erőmű kérdése is, a szabályozási kérdések, amelyet végre egyszer érdemben érdemes lenne Magyarországon is megvizsgálni, főleg annak ismeretében, hogy a geopolitikai környezetünk időközönként mosolygósabban tekint vissza ránk, és olyankor tudunk szerződéseket kötni, máskor pedig változik az időjárással együtt a geopolitikai környezet hozzáállása is. Márpedig ezek olyan beruházások, amelyek 40-50-60-70 évre szólnak, és az, hogy most ki van kivel barátságban éppen aktuálisan, mondjuk, egy lokalitásban itt, Közép-Európában, az nem lehet mérvadó a mi energiabiztonságunk szempontjából.

Vízművek és vízellátás. Azt gondolom, az is egy pozitív elmozdulás, hogy ezeket az óriási árkülönbségeket megpróbálja a kormányzat, illetve a szakminisztérium csökkenteni. Fontos a szolidaritás. Én is szolidáris vagyok. Polgármesterként is megtapasztaltam már az iparúzésiadó-bevételeink esetében is, hogy annak egy részét át kellett engedni olyan térségek és települések számára, amelyek kevésbé tudtak attraktív iparfejlesztési infrastruktúrát felmutatni.

De mindig felmerül az emberben az a kérdés, hogy akikkel szolidárisak vagyunk, elkövetnek-e mindent annak érdekében, hogy azt a feladatot, ami rájuk van bízva, kellő körültekintéssel, hatékonysággal és szorgalommal üzemeltetik-e vagy éppen fejlesztik. Ez egy lényeges kérdés. Ez a fajta árkiegyenlítődé nem mehet rovására a hatékonyságnak.

Tehát arra is oda kell figyelni egy ilyen nagy rendszer integrációjánál, hogy lássuk azt, hogy a magas áraknak technológiai háttere van, mondjuk, olyan a vízkinyerés körülménye, a hidrogeológiai körülmények, hogy magasabb áron lehet hozzáférni és kitermelni azt a vízmennyiséget, vagy más okai is vannak. Már az egy nagy lépés volt, amikor a vízművek esetében korlátoztuk annak a lehetőségét, hogy különböző sportágakra, akár még vizes sportágakra is költsék a bevételeiket annak rovására, hogy a hálózati rendszerek állapota folyamatosan romlott emellett. Nagyon fontos, hogy a menedzsmentekben, helyi menedzsmentekben vagy a kistérségi ellátó szervezetekben folyó szakmai munka is górcső alá kerüljön, hogy ez is egalizálódjon, ne csak az árak tekintetében kerüljön kialakításra szolidaritási változás.

Körforgásos gazdaság. Régen is ilyen volt, amíg nem jött az ipari forradalom, sőt mondhatjuk azt, hogy amíg nem jött a téészesítés, addig körforgásos gazdaságban gondolkodtunk. Mindennek megvolt a maga helye, nagyon sok mindent nem engedünk be a saját gazdaságunkba, és annál többet vittünk ki a helyi piacokra. Itt jön az a felvetésem, amit már elmondtam ebben a bizottságban is, ezek a különböző termékdíjak és visszaváltás, persze, fontosak, kellenek.

A méretgazdaságosságot is kell nézni. Vannak különböző közttestületek, amelyek különböző területeket, szakterületeket, érdekközösségeket képviselnek, de ott sem egyenszilárdságú a kicsik és a nagyok közötti érdekazonosság. Általában a nagyobbak szoktak ott lenni a legfelsőbb szintjén ezeknek az érdekképviselői testületeknek, a kicsik pedig az alján. Általában a kicsik vannak többen, és a kicsik azok, amelyek viszont a legkisebb arányban vesznek részt például a hulladék előállításában.

Ha mindenkire egyforma szabályok vonatkoznak egy ilyen bonyolult hulladékbegyűjtési és -újrahasznosítási rendszerben, akkor mindig a legkisebbek azok, amelyek a leginkább tudnak ebben sérülni. Ezek a kézműves élelem-előállítók, azok a kézműves kistermelők, kis gazdaságok, családi gazdaságok, amelyek valamiféle

portékát valami csomagolásban is forgalomba hoznak. Általában egy ágazaton belül ez a kibocsátás 10-15 százalékot jelent, míg a másik oldalon az önfoglalkoztatást vagy a vállalkozási számokat, arányokat tekintve pont fordítva van, közel 80-85 százaléka a piaci szereplőknek ilyen kicsi. Ezeket azért figyelembe kell venni.

Én megértem azt, és sokan megértik a különböző ágazatokban is azt, hogy a bevezetés során kell egy átmeneti idő, amíg világosan látjuk, hogy ez hogyan fog működni, de ha ezzel fog járni, hogy elveszünk a kedvét az adminisztrációval a legkisebbek esetében, akkor a későbbiekben vissza kell térni, és a szükséges korrekciót el kell végezni.

Ugyanis itt ténylegesen önfoglalkoztatókról van szó, tájban élő kistermelőkről van szó, akiknek nemcsak gazdasági, hanem tájfenntartási, másodsorban pedig akár turisztikai vagy ökoturisztikai szempontból is komoly jelentőségük van, hogy ott maradjanak, dolgozzanak, termeljenek, és színesítsék magát a piacot. Egyébként pedig én örülök annak, ha nem nyugati szolgáltatók nyernek koncessziós lehetőséget fontos közszolgáltatások végzésére, hanem akad olyan magyar tulajdonban lévő, akár magyar multi is, amelyik ezt el tudja végezni.

Végezetül az akkumulátorkérdés. Harminc esztendővel ezelőtt, több mint 30 évvel ezelőtt a Tatai-medencében, ahogy azt Szabó Timea képviselőtársam is említette, egy olyan iparág működött, amely jelentős természeti erőforrásokat emésztett fel akkor is, hogy ha nem kellett termelnie, a termelésben közvetlenül nem tudta hasznosítani az adott természeti erőforrást. Ilyen volt a szénbányászat. Csak akkor lehetett felszínre hozni, ha a karsztvízszint süllyesztésre kerül. A karsztvízszintet le kellett süllyeszteni mesterségesen, két vízaknát létesítettek, folyamatosan vették ki a vizet, annak egy töredék része egy regionális vízellátó rendszerbe került be.

Rájöttek arra, hogy ezt a vizet mégsem kellene elengedni teljes egészében a Dunába, ezért létrehoztak egy olyan regionális vízellátó rendszert, amely 220 ezer ember számára biztosítja napi szinten az egészséges ivóvizet. Ez egy lényeges dolog. Azt gondolom, hogy ez egy bölcs dolog volt. Ez a döntés több mint 50 évvel ezelőtt született, és az az alap-gerinchálózat, egy azbeszt-cementhálózat, amelyen keresztül ellátták a bekapcsolt településeket, a mi esetünkben Tatabánya, Oroszlány, Tata, elhasználódtak, és azokat ki kell cserélni. Azokat most kicserélik.

Erre jön a politika, ráakaszkozik, és azt mondja, hogy azért cserélik ki ezt a regionális vízhálózatot, hogy a komáromi akkumulátorüzemek majd innen fogják kapni a drága és kellemes, finom karsztvizet, amiről szó nincs. A kormányhatározat is úgy szól, hogy az akkumulátorgyárak a komáromi ipari parkban a parti szűrésű kutakból fogják kapni az ipari vizet, a komáromiak pedig végre jó minőségű vizet fognak kapni, mert az egész hálózat, regionális hálózat rekonstrukciójával megadatik a lehetőség arra, hogy rácsatlakozzanak, és ne 230 ezer, hanem 250 ezer ember számára tudja ez a regionális ellátórendszer a vizet biztosítani. Alapvetően ez van. Mosolyoghatunk ezen. Azért mondom, hogy ez van, mert folyamatában végig láttam azt, hogy hogyan ment végbe ez az ipari szerkezetváltás, és hogyan történt meg a karsztvízzel való gazdálkodásban is egy fordulat.

Mind a mai napig azt is el kell mondani, hogy Tata városa azzal küzd - városrészek, lakótelepek, komplett lakótelepek -, hogy a visszakorrigálódott karsztvízszint miatt a közben beépített területeken hogyan tudnak normális életfeltételeket biztosítani. Ez is a fenntarthatóságához és a társadalmi fenntarthatóságához tartozik, hogy ott a garázsokban, a félig lesüllyesztett garázsokban - lakóházakról, tömbházakról van szó - zsompokat kellett megépíteniük, és azóta folyamatosan még mindig emelik kifelé a vizet arra a szennyvízhálózatra és csapadékvíz-hálózatra, amelyek bizonyos helyeken egyesített formában működnek.

Csak ennek a karsztvíznek a kényszerű kiemelése lefoglalja a vezeték keresztmetszetének 40 százalékát, jön egy kis eső, és akkor már mindenhol emeli a csatornafedlapokat. Ezzel is kell foglalkozni.

Intézmények vannak vízben, meg városrészeket kell vízteleníteni folyamatosan, meg visszatérő források vannak, amelyeket elépítettek, betömedékeltek, azok megtalálják a maguk útját vagy ott, ahol eredendően voltak, vagy átfejtődéssel közművezetékek mentén, de a felszínre törnek, és ezzel utak szakadnak be, elkorrodálnak távhővezetékek. Ez mind benne van, és ezeket a szempontokat együttesen is kell figyelni. Mi örülünk annak, hogy a források visszajöttek, és az 51 eredeti forrásból 47 most is tökéletesen működik, csak a legmagasabb ponton nem, amikor ott az időjárástól függően csapadékosabb esztendő van, akkor a felszínre bukik, egyébként pedig nem bukik a felszínre, de ezt el tudjuk fogadni.

Viszont az ott élő embereknek továbbra is szükségük van a megélhetésre, és az, hogy most a regionális vízhálózat során a tatabányai ipari parkba még egy célvezeték is beviszünk annak érdekében, hogy ki lehessen szolgálni, mondjuk, az amerikai injekciós fecskendőgyártó cég következő ütemének a fejlesztését, meg hogy szabályos tűzvíz-szolgáltatás is biztosítható legyen az ipari parkban, azt gondolom, hogy ezeket el kell végezni. Ezek azok a mérlegelendő kérdések, amelyeket meg kell vitatni normálisan, és nem odaküldeni embereket, aktivistákat egy ilyen térségbe, akik azt mondják, hogy kérem szépen, márpedig itt a karsztvizet elviszik az akkumulátorgyárba, Komáromba, mert ez nem igaz. Köszönöm, hogy itt lehetőséget biztosított képviselő asszony, hogy ezt elmondhassam.

Ezzel együtt támadják azt is, hogy minek kell szennyvíztisztítót fejleszteni. Azért kell a szennyvíztisztítót fejleszteni Tatabányán, mert időközönként a technológia elavul. Azt is látni kell, éppen a klímaváltozás miatt, hogy a tatai Öreg-tó nem kapott a tavalyi esztendőben természetes vízutánpótlást, hanem a tatabányai szennyvíztisztítóból kikerülő tisztított víz volt az, ami életben tartotta a tatai Öreg-tavat, azt az Öreg-tavat, ahol pedig örvendünk annak, hogy évente - mint ahogy a jelenlegi időszakban is, szolgálati közlemény: mindennap - vadlúd sokadalom van. Egyszer van hozzá búcsú is kapcsolva, most volt szombaton, tízezer ember megfordult Tatán, a libák nem menekültek el, tudunk viselkedni, ráadásul a tataiak is tudnak, ezért hirdetik meg a csendes szilvesztert, nincsen tűzijáték. Tehát senki nem mondhatja, hogy a fenntarthatóság iránt nem elkötelezettek abban a térségben, amelyben mi élünk és boldogulunk, csak hogy a fenntarthatóságnak ezeket az aspektusait is mind-mind-mind figyelembe kell venni.

Pechünkre vagy áldásunkra én minden reggel, amikor felkelek, azt látom először is, hogy az ország összes szélkereke ott pörög az én szemem előtt, merthogy az is ott van nálunk érdekes módon, mert mi azt is annak idején elfogadtuk és befogadtuk, feltételekkel. Bizony, szigorú feltételek kellenek, mert az egyik oldalon pörögnek ezek a kerekek, termelik a villamos energiát, egyébként szabályozási szempontból még jobbak is lehetnek, mint a fotovoltaikával működők, ugyanakkor veszélyt is jelentenek a természeti környezetre, mert azt is látjuk, hogy ezek az okos ludak, akármennyire okosak, ha 53 ezren vannak, és vonulnak kifelé a környékbeli mezőkre, és legelik lefelé az őszi vetést, azért előfordul egy-két üzemi baleset.

Ezeket mind-mind legyenek szívesek figyelembe venni képviselőtársaim is, és legyen szíves a szabályozásnál figyelembe venni a szaktárca is, hogy igen, el kell mozdulni, ugyanakkor hogy minden tapodtat, minden rendelkezésre álló területet próbáljunk meg szélkerekekkel betelepíteni, ez sem a környezeti fenntarthatóság szempontjából, sem pedig esztétikai szempontból nem kezelhető. Nagyon szépen köszönöm a megtisztelő figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm. Visszaadom az elnöklést Bencsik János képviselő úrnak.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Miniszter úré a szó.

Lantos Csaba válasza

LANTOS CSABA energiaügyi miniszter: Köszönöm szépen, elnök úr, különösen ezeket a záró gondolatait. Én is azt gondolom, hogy a fenntarthatóság, a fenntartható fejlődés egy összetett kérdéskör. Azt gondolom, hogy a történelmet két nagy hajtóerő hajtja alapvetően, és nyilván sok más, a geográfia és a demográfia. Nekünk ez az egy országunk van, ebben kell úgy megélnünk, hogy a gyerekeinknek meg az unokáinknak is élhető környezetet hagyjunk hátra és élhető világot, ugyanakkor meg nem akarnánk a civilizációnkat összeomlasztani, ahhoz pedig gazdaságra van szükségünk, és gazdasági növekedésre van szükségünk.

A demográfia a másik. Magyarország Kormánya sokat tesz azért, hogy azt a demográfiai depressziót, amelyben a legtöbb európai társadalom él, valami módon megállítsuk. Vannak is benne sikereink, de ettől még tényszerűen csökken Magyarország népessége. Az sem mindegy, hogy az országot belakjuk-e, vagy elköltöznek bizonyos területekről, és üresen maradnak területek. Az szerintem egy fenntarthatatlan ország. Ehhez megint nemcsak környezetvédelem kell, hanem fenntartható gazdasági teljesítmény. Kell hogy a kultúránkat is átadjuk a gyerekeinknek. Nem gondolnám, hogy akár rám az lenne jellemző, hogy a környezetvédelmi típusú kérdéseket ne tartanám a fókuszban, de ez önmagában nem lehet csak egy kérdéskör.

Hogy sorban haladjak, Szabó Rebeka alelnök asszony kérdezett először. Hulladékhasznosítás. Valóban én is ismerem ezeket a számokat. Egy nagy rendszer átalakulásánál bizonyos értelemben természetes, hogy van benne zökkenő. De ahogy ön is pont mondta, július és augusztus még csak az első két hónap volt, és már akkor is rohamosan javult a helyzet e tekintetben. Biztos vagyok benne, hogy nemsokára ott tartunk, ami az egész koncesszióba adás célja, hogy nagyobb legyen az újrahasznosítás aránya, és nagyobb legyen a feldolgozott hulladék mennyisége. Úgyhogy én köszönöm a megjegyzését, én magam is úgy gondolom, hogy ez egy helyes irányba tett lépés, és ezek a számok majd igazolják.

Az akkumulátorgyártásból származó hulladék kérdését többen is felvetették. Már elmondtam, mások is elmondták, de még egyszer: igazából az számít „a szennyező fizet” elv európai uniós elve szempontjából, ami az első forgalomba hozatal. Tehát ha egy akkumulátort Magyarországon gyártanak, betesznek egy autóba, és azt az autót elviszik Németországba, és ott adják el, akkor az autó első forgalomba hozatala Németországban van, ott kell utána az akkumulátort mint hulladékot feldolgozni, újrafeldolgozni s a többi.

Magyarországon azt kell, amit Magyarországon hoznak először forgalomba, bármit. Az lehetséges, hogy nekünk lesz egy olyan akkumulátorfeldolgozó iparunk, amely versenyképes, fenntartható lesz, és ide tudjuk hozni, és fel tudjuk dolgozni. Azt gondolom, mi azon dolgozunk, hogy az a sok értékes nyersanyag, alapanyag, amely azokban a hulladékokban van, újrahasznosítható legyen, és ily módon hozzájáruljon ahhoz ne csak Magyarországon, hanem Európában is, hogy valóban egy fenntartható világot teremtsen, és ráadásul ez nyilván akkor éri meg, ha ebből valamennyi profitot tudnak csinálni a magánszereplők.

Említette Abasárt. Én úgy tudom, hogy elindult. Tehát általában is igaz ez. Bátonyterenyén igenis bezárták azt a gyárat, ott a hatóságok teszik a dolgukat. Abasáron is elindult, abból az 1700 tonnából már 135 tonnát - úgy vagyok tájékoztatva - elszállítottak. Itt szerintem nincs vita közöttünk. Be kell tartani a szabályokat. Általában is nagyon keményen az illegális hulladék ellen vagyok, fel kell számolni az illegálisan lerakott hulladékokat. Ha nem illegális, mert ebben az esetben is valószínűleg erről van szó, bár nem ismerem a konkrét körülményeket, akkor is el kell járni azokkal szemben, akik ott hagyják, és felelőtlenül gazdálkodnak. Ebben nincs vita közöttünk. Ami az állam dolga, azt meg is fogjuk tenni.

Víziközmű. Átfogó felmérés. Van ilyen, létezik, tudjuk, hogy hol van a gond. Ahogy ön is idézte, tudjuk pontosan, hogy 2024. január 1-jétől 36 víziközmű lesz. Összességében 1700 víziközműrendszer van. Nagy eredmény, hogy az elmúlt tizenvalahány évben 800-ra nőtt a szennyvíztelepek száma. Elértük, hogy ivóvíz-szolgáltatás 98 százalék, a szennyvízszolgáltatás 86 százalék. Ez egy nagyon nagy eredmény. Erre büszkék lehetünk, hogy ezt együtt érte el az ország, hogy a lakosság nagy része ellátott tiszta vízzel. Összességében a korábbi, mondjuk, egy évtizeddel ezelőtti állapothoz képest egyébként az arzénal terhelt vizek aránya rettenetesen lecsökkent. Minden egyes olyan hely, ahol még van ilyen - már csak 9 ilyen van -, az számít, minden egyes ember számít, de azért itt van egy jelentős fejlődés ebben az elmúlt tizenvalahány évben.

Na, szóval 1700 ilyen műszakilag körülhatárolható létesítmény van, de most már csak 36 darab víziközmű-szolgáltató lesz a sikeres integrációnak köszönhetően, V. Németh Zsolték munkájának köszönhetően egységes minőségű és egységes, a menedzsmentkövetelményeknek megfelelő, nagyjából az ország területének valamivel több mint a felében és a lakosságnak kevesebb mint a felének lesz elérhető január 1-jétől.

Rendelkezünk ezekkel. Ez az a bizonyos tizenöt éves gördülő fejlesztési terv, ahol egészen pontosan tudjuk, hogy hol van a probléma. Úgy van, hogy Magyarországon 22 százalék a ki nem számlázható vízmennyiség, tehát amit betesznek a csőbe, ha úgy tetszik, a víziközművek, a 22 százaléka elfolyik. Ez nem jó arány. Egyébként hozzáteszem, hogy attól függően, hogy Európában melyik országban vagyunk, másutt is előfordul, hogy ahol öreg hálózat van, ott bizony elfolyik. Ez nem mentség számunkra, csak mondom, hogy minél öregebb hálózatokról beszélünk, ez annál inkább előfordul, de nekünk tenni kell ez ellen. Ezen belül valóban a 36-ból van 2 olyan víziközmű-szolgáltató, ahol 50 százaléknál nagyobb a veszteség. Tehát pontosan tudjuk. Azért kell odaallokálni minél nagyobb erőforrást, hogy az akut helyzeteket kezeljük először. Ennek érdekében most indul egy 21 milliárdos víziközmű-fejlesztési program, a szivattyúk, tárolók cseréje történik meg pontosan annak érdekében, hogy ezeket a helyzeteket minél gyorsabban kezeljük.

A közületeknél az egységes vízdíjrendszer bevezetése azt is eredményezi, hogy jövőre 100 milliárd forintnál is valamivel több áll rendelkezésre a víziközmű-vállalatoknak a rekonstrukcióra. Ez nem elég. Nem vitatkozom erről. Nem elég. Kétszerese, háromszorosa kellene. Pontosán tudjuk, hogy a körülbelül 66 ezer kilométer ivóvízvezetékéből nagyjából 40 ezer kilométer, tehát a hálózatnak körülbelül kétharmada kockázatos vagy súlyosan kockázatos. Vannak rá felméréseink, tudjuk, hogy hol a probléma, pénz kell hozzá.

Pérez kell hozzá, részben ezért is indultunk az RRF-tárgyalások során az Európai Unióban. El kell mondjam, hogy egyébként valamelyikőjük nagyon kedvesen mondta, és egyetérttek, hogy nagy meló volt, de sikeresen elértük, hogy az RRF 2.-ből, jöllehet, az eredeti, általunk igényelt és az akkor még az EU által is megszavazandónak

vélt mintegy 10 milliárd eurót végül lecsökkentették nagyjából a felére, de még így is nagy eredmény.

Viszont bizonyos dolgokat egyértelműen kihúztak ebből. Például semmiféle földgázhálózat-fejlesztés nem lehet, jóllehet az ország ellátásbiztonsága szempontjából mondjuk a szlovén-magyar földgáz-interkonnectornak vagy az észak-déli gázkorridornak jelentősége van, ami létezik már ma is, de azért jó lenne bővíteni kifejezetten az ellátásbiztonság érdekében, na, ezeket egyiket sem hagyta jóvá. De szerintem ami ebből a leginkább arcpirító, hogy a víziközmű-fejlesztés területén, jóllehet az érvanyagunk szerintem racionális volt, és abszolút fenntarthatóságot szolgált volna, egy méter csövet nem hagynak jóvá, hogy azt finanszírozzuk. Még azt sem egyébként, hogy olyan szivattyút cseréljünk, ami energiamegtakarítással jár. Tehát őszintén szólva meglehetősen érdekes hozzáállás, úgyhogy ezt más forrásból kell biztosítani az ország teherbíróképességének a mértékében. Ezen dolgozunk, hogy tudjuk, hogy mit kell tennünk.

A szélenergiáról mondta, hogy nem teljesen szén-dioxid-mentes. Egyetértek. Nincs ingyenebéd. Mindennek van természetesen valamilyen ára. Nem egyoldalú függést akarunk semmilyen energiaforrástól sem, ahogy egy országtól sem akarunk totális energiafüggőségbe kerülni, és nem szeretnénk a másik oldalon egyetlen energiahordozótól sem. Pont az a lényeg, hogy egy arányosság, egy mérték legyen, ahol ebből is van, abból is van, meg kiegészítik egymást. Van valóban olyan időszak, amikor fúj a szél, de nem süt a nap.

Energiahatékonyság. Egyetértek önnel. Ez egy kulcskérdés, éppen ezért az RRF-programban - kérdezte - lesz mind középület-energiahatékonyság, mind a lakóépületre vonatkozó, ahogy eddig is volt egyébként. Az eltelt tíz évben legalább 300 ezer háztartásnál volt ilyen-olyan típusú program, például Otthon melege program, és még sokféle program volt. Ezek sikeres programok voltak. Tovább fogjuk folytatni, amint lesz rá pénz, és ahogy mondtam, az RRF 2.-ből erre lesz is pénz.

Energiaközösséget mondott még. Két energiaközösség egyébként létezik az országban. Tehát a törvényi keretek lehetővé teszik. Valóban komplikált volt eddig az út, én azt nem állítottam, hogy nem. Azon dolgozunk, hogy a szabályozást e tekintetben hozzáigazítsuk az élethez. Először az iparvállalatoknál. Tehát először az iparvállalatoknál, ahol van beruházási hajlandóság, mert a legkönnyebb mindig az államhoz fordulni pénzért, de először ezért az iparvállalatoknál.

Az energiaközösséghez egy rövid megjegyzést hadd fűzzek! Amennyiben az energiaközösség nem a helyben, lokálisan megtermelt energia helyben való felhasználását jelenti, hanem nagyobb távolságokban óhajtják felhasználni, az valójában semmi másról nem szól, mint arról, hogy az alól a rendszerhasználati díj alól akarnak kibújni, amelyet azért kell megfizetni, hogy fenntartsuk ezt a nagy áramrendszert az országban. Az alól akarnak kibújni. Tehát az energiaközösségnél van egy ilyen.

Mi nem szeretnénk doktriner módon ebben az ügyben kialakítani az álláspontunkat. Az egész miről szól? Arról, hogy amit lokálisan megtermeltél áramot, azt lokálisan használd fel adott esetben, és erről szól a szivattyús tározós erőmű, amit elnök úr is mondott, hogy a mai kémiai tárolási módok, magyarán az akkumulátorok nem teszik lehetővé, hogy amit nyáron megtermelünk áramot, azt eltegyük télire. Azt jelen pillanatban az országban a gáztárolók biztosítják, hogy energiát tudjunk eltárolni. Csak azt a gázt szeretnénk felhasználni fűtésre is többek között.

Az a gáztartalékunk, amely, hál' istennek, Magyarországon van, ez megint az előző generációk munkájának a dicsérete. Magyarországon van 6,5 milliárd köbméternyi gáztároló, öt nagy gáztároló van, és jó minőségűek, jó műszaki állapotban vannak - nem minden ország mondhatja ezt el itt a környékünkön -, ez

nagy mennyiség. Az ország gázfogyasztása tavaly 9,4 milliárd köbméter volt, tehát több mint a kétharmada benne van a gáztárolóinkban - kérdezte is talán valamelyikőjük a téli felkészülést -, tehát a télre fel vagyunk készülve. Ezen a télen nem lesz ellátási probléma sem a lakosságnál, sem a gazdaságnál, még akkor sem, ha valamilyen nem várt esemény történe valamely vezetékkel. Ne történjen, mert nyilván nem hiányzik, de idén télen rendben vagyunk. Ez részben a közös erőfeszítésünk volt, hogy letároljuk a gázt, és lefedezzük üzletileg is magunkat, ez rendben van.

Ettől még az ország, ahogy az elején mondtam, geográfiailag ott van, ahol van, nekünk nincs saját tengerpartunk, emiatt mindenképpen a földgázt valahonnan be kell hoznunk, ahogy a kőolajat is, nagy részét. Valamennyit tudunk kitermelni, amit mondtam, másfél milliárd köbmétert, azt szeretnénk kétmilliárd köbméterre felvinni, de ahogy mondtam, a 9,4 milliárdos fogyasztásból 6,5 milliárd benne van a tárolókban, másfelet meg kitermelünk egy év alatt, tehát jól látható, hogy bőven ezt a telet tudjuk állni, és utána újra elkezdjük feltölteni. Energiaközösségre pedig, úgy gondolom, szükség van, csak menjünk ütemesen, arányosan, és nézzük meg. De mondom, létezik már, de több kell.

Megint akkumulátorgyár, Bakos képviselő asszony hozzászólására reagálva. Jelentősen szigorítani kell, ezzel egyetértek. Aki akár az illegális hulladéknál, akár az engedélyezett hulladéknál nem tartja be a szabályokat, szankcionálni kell, és ennek érvényt kell szerezni, ezen nincs vita közöttünk.

Az akkumulátorról elmondtam, hogy az akkumulátorgyártás elleni felszólalást - próbálok nyugodt maradni - abban a közegben érdemes nézni, hogy a Franciaországban forgalomba hozott autókból származó akkut nem úgy fogják kezelni, hogy szétszedik az autót, és ideküldik Magyarországra az akkut. Ez így nyilvánvalóan képtelenség. Amit itt hoznak először forgalomba, azzal kapcsolatban egyébként jogos kérdés, de az egész Unióban jelen pillanatban megoldatlan, hogy mi történik a másodpiaccal és a harmadpiaccal, tehát hogy ott mi történik. Nekünk pont azért kellett bevezetni ezt az EPR-rendszert.

Az EPR-rendszer miről szól? Arról szól, hogy az a gyártó, aki gyárt valamilyen terméket, az fizesse meg a majdani szennyezőanyagoknak, annak a hulladéknak a hasznosítását, tehát az ökoszisztémában benne legyen az ára. Tulajdonképpen eddig is kellett volna, csak eddig közgazdaságilag ezt nem fogalmazták meg. Ez egy új civilizációs szint, amire elértünk, és ilyen szempontból az helyénvaló, hogy Magyarország is, mondom, egyébként fél év késéssel, de belépett.

Volt egy kérdés a szélszabályozásról. Igen, én is ismerem ezeket a tanulmányokat, amelyek 3000-3500 megawattról szólnak, de volt már olyan is, olyat is olvastam, amely 4000 megawattról szólt. Azt gondolnám, hogy Németországban az offshore tengeri platformon már van olyan szélerőmű, szélkerék, amely 15 megawattot tud teljesíteni, és ott szokott fújni a szél kicsit többet, mint nálunk. Hogy összehasonlíthatóvá tegyem, 15 megawatt a Tiszalöki Vízerőmű. Ezt azért ismerem, mert apám vízerőműgépészként ott kezdett, ott volt mérnök először, én kisgyerek voltam még. Amikor a Tiszalöki Vízerőmű a max teljesítményt adja, az 13 megawatt. Ha magunk elé képzeljük azt a 13 megawattot, egy szélkerék többet tud Németországban. A mi szélkerekeink komparatív elemzésben sosem lesznek versenyképesek ezekhez képest. Amikor ő green hidrogént fog előállítani, akkor ő lesz mindig előnyben hozzánk képest. Nekünk olyan dolgokban kell előnyre szert tennünk, amiben mi tudunk jobbak lenni, mint mások.

Ez nem jelenti azt, hogy Magyarországon nem kell valamennyi szélkerék. Kell, csak nem egy civilizációs átok, hanem ott használjuk ki a szélkereket, ahova való. Hogy hol mennyi, én is láttam ezt a 90 százalékos. Erre vannak hiteles tanulmányok,

hogy milyen szélerősség fúj Magyarországon. Természetesen amennyiben egy beruházó megelégszik azzal, hogy 40 év alatt térül meg a beruházás, akkor természetesen 90 százalékban is lehetne az országot hasznosítani, de ezt nem szeretnénk. Mi azt gondoljuk, hogy Natura 2000-es területen se legyen, meg világörökségi helyszínen se legyen, meg a településhatárhoz közel se legyen, tehát vannak korlátok. Én ezért mondtam azt, hogy 11 százalék az ország azon területe, ahol anélkül, hogy állami támogatást igényelne, egy beruházónak megéri, megtérül a befektetése, és nagyjából ezen a területen lehet arra számolni, hogy ritkán ugyan, de ott majd lehet szélkereket állítani.

Épületszigetelés. Azt hiszem, beszéltem már az épület-energiahatékonyságról.

Óbudai Gázgyár. Ez egy régi, visszatérő kérdés, ahogy mondta, '13-tól '84-ig között működött gázgyár, és még három évig, tehát '84-től velünk van. Ez négy évtized. Azóta sok víz lefolyt a Dunán, ez igaz. Kétségtelen, hogy amikor ezt a gyárat '13-ban csinálták, én ennek utánaolvastam, akkor nem tudták, hogy ez milyen környezetszennyező lesz. Előállították a szénből a városi gázt, a felszálló füstgázt kitisztították, és ennek hatására számos vegyület kioldódott. Ez így igaz.

Hogy a Greenpeace által megrendelt és egyébként nem akkreditált laboratórium által, nekem az az információ, hogy nem akkreditált, de mindenesetre arra felhívnom a figyelmet, hogy ezek a mérések mindig akkor szoktak megjelenni, amikor nagyon alacsony a Duna vízállása, nem véletlenül, mert akkor természetesen elkezd kifolyni, amikor magas a vízállás. Mi november 10-én rendeltünk egy hasonló vizsgálatot akkreditált laboratóriumból - a Duna vizében 30 méterre a parttól nem mérhető semmi -, tehát nekünk van tanulmányunk erről. Ezzel nem akarom szimplifikálni, csak azt mondom, hogy abban a tanulmányban a geológaiólag megadott egyik helyszín Rétság, a másik pedig egy ismeretlen helyszín. Ennyit annak a tanulmánynak a komolyságáról, de ettől még a probléma létezik.

Megint egyel visszább megyek. *(Szabó Timea: Elnézést, nem értettem!)* Rétság. Az egyik helyszín Rétság nevű magyar település. *(Szabó Timea: Azt értettem. Milyen tanulmány ez?)* A Greenpeace-mérésről készült laboratóriumi eredmény. Abban van egy geológaiós adat, azt megnéztük, az Rétságon található. De ettől még nem akartam szimplifikálni a problémát.

Ma a területnek két tulajdonosa van, a Fővárosi Önkormányzat és a Graphisoft Park. Ők a terület tulajdonosai. A kötelezett arra, aki a kármentesítést elvégezte, az MVM. Ez mindenesetre egy érdekes összefüggés. A Fővárosi Önkormányzat először úgy alakított társaságot, a Főgáz Zrt.-t, majd utána úgy privatizálta, hogy a területnek végig ő volt a tulajdonosa, de valahogy ez a kötelezettség érdekes módon nem a Fővárosi Önkormányzatot terheli.

Az a technológia, amit előírtak - még a Főváros -, az egy 2022-es tanulmány szerint 40 milliárdba kerülne. Azóta ez nyilván drágult, de akkor 40 milliárd volt a költség, és nem 20 milliárd. A fő problémát az okozza, hogy ha azt a technológiát csinálnánk, akkor Óbuda és Békásmegyer térségében évekig tartó penetráns bűz lenne, mert azzal a technológiával ki kellene emelni 10 vagy 12 méter mélyen a teljes talajt, elszállítani, ahogy ön mondja, valahová, azért ez nem kevés szennyező terület, de az mindenesetre biztos, hogy amíg az ott ki nem szellőzik, az ott nagyon bűdös lenne.

Ezt csak azért szerettem volna elmondani, mert ez egy elég összetett kérdéskör, megint szerintem a fenntarthatóság jegyében. Nagyon egyszerű azt mondani, hogy az MVM csinálja meg, mert kötelezi '24. december 31-ig van a jelenlegi, ahogy ön helyesen mondta, és foglalkozunk vele -, de ahogy talán sikerült érzékeltetnem, ez egy elég összetett kérdés, hogy mi minden szempontot kell mérlegelni. Egyetérték önnel,

hogy el kell majd tüntetni, csak négy évtizedes problémát nem lehet egy év alatt megoldani. De egyetértek önnel, hogy ez egy probléma.

Amivel nem értek egyet, az azzal kapcsolatos, hogy a gödi akkumulátorgyárnál mondta a napi 27 ezer köbméteres vízfelhasználást, mert nem annyi. Az engedélyében 6,5 ezer szerepel, ami így is sok, tehát 6,5 ezer, ami megfelel egy papírgyárnak, de egy sörgyár ennél többet szokott felhasználni. Tehát kétségtelenül ez egy létező probléma, de egy dolog az engedély. Ha a CATL-nél, amit ön mond, mind a három ütem megvalósul teljes mértékben, hozzáteszem, eddig egyik akkumulátorgyárnál sem tapasztaltuk azt, hogy az engedélykérelemben megadott kapacitást kihasználta volna, a gödire mondom, a gödi mint koreai gyár, nem használja ki, és nem miatta kell építeni a szennyvíztisztítót, hanem odaköltöztek az emberek. Ahogy mondtam, a demográfia egy lényeges kérdés. Azért kell a víziközmű-hálózatot ma is fejleszteni, mert máshova mennek az emberek, és részben nyilván az iparvállalatok, ami viszont a magyar gazdasághoz kell.

Azt gondolom, nekünk nemhogy nincs, hanem mi azt gondoljuk, hogy a magyar gazdaság növekedésének egyik kulcsa az, hogy azután, hogy sikerült Magyarországra hozni, ugye, a Kádár-korszakban volt egy egyezkedés a KGST-n belül, sajnálatos módon nekünk nem sikerült személyautó-gyártást Magyarországra hozni, hanem mi megkaptuk az Ikarust és a Csepel Autógyárat, tehát volt egy ökoszisztémánk, csak aztán ahogy a szocializmus véget ért, ez az értéklánc megsemmisült gyakorlatilag. A világ egyik legnagyobb ipara, ha nem a legnagyobb, a személyautó-gyártás. Ebben nagy sikert ért el szerintem Magyarország a rendszerváltás óta, mert öt nagy autógyártó van jelen Magyarországon, a három német prémium márka Németországon kívül sehol nincs, és van a Suzuki meg a Stellantis. Vannak hírek, hogy még adott esetben ez fokozódik.

Az autóipar viszont átalakul, a hajtáslánc átalakul. Az Európai Unió elfogadta, hogy 2035-től nem lehet robbanómotoros autó, leszámítva az e-fuelt, amiről nem tudjuk pontosan, hogy mi, és látjuk, hogy mi van az elektromos autózás terén. Az elektromos autózás hajtásláncában pedig jelenleg akkumulátorok vannak. Ezek jelenleg lítiumion-akkumulátorok azért, mert az lítiumion-akkumulátor energiasűrűsége olyan nagy, a mérete viszont, az elfoglalt térfogat relatíve kicsi, így alkalmas személyautóra. Ez a technológia ma az, amely iparilag érett, és nemcsak koreai és kínai gyártók gyártják, de ők járnak ma a világon élen. Tehát ez egy élenjáró technológia.

Nagy versenyben vagyunk. Az egy nagyon fontos eredmény, hogy ide tudtuk hozni ezeket a gyártókat, de rájuk is vonatkoznak azok a környezetvédelmi előírások, legyenek azok akár a vizekkel kapcsolatosak, akár a levegőszennyezéssel kapcsolatosak, ezek mind vonatkoznak rájuk, és be is fogjuk velük ezeket tartatni. Ezek olyan szigorú előírások, mint a németeké. Másokkal versenyben vagyunk ma is. A mai nap is versenyez lengyel vállalat, svéd vállalat, tehát különböző telephelyek.

Én azt remélném, hogy ha, mondjuk, öt év múlva újra beszélgetünk, és ha körütekintően, józan, higgadt hangon tudunk beszélgetni, akkor belátják, hogy ez egy olyan előnyös gazdaságstratégiai lépés volt, és időben megtett gazdasági lépés volt Magyarországon, ami nélkül az ország jövőbeni fejlődése lekerülne arról a pályáról, amin mi szeretnénk tartani. Köszönöm szépen.

Ha megenged elnök úr egy utolsó gondolatot, szeretnék megemlékezni Turi-Kovács Béláról, aki ennek a bizottságnak volt a tagja, talán elnöke is, és volt környezetvédelmi miniszter, a maga korában ennyiben az elődöm. Nagy tisztelettel szeretnék fejtegetni előtte, mert méltó módon a rendszerváltó értelmiséget és bizonyos értelemben az ötvenhatos elődöket is képviselte. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr. Úgy látom, hogy más hozzászólási szándék nincs, így a napirend tárgyalását lezárom.

Egyebek

Egyebek napirendi pontban szolgálati közlemény, hogy december 5-én reggel 8 órakor ülésezünk, az alapvető jogok biztosát fogjuk meghallgatni.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen. Lezárom a mai ülésünket.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 45 perc)

Bencsik János
a bizottság alelnöke

Szabó Rebeka
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Madarász Mária és Vicai Erika